Выдаецца з 16 студзеня 1998 г.
Галоўны рэдактар Ігар Германчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец — рэдакцыя газеты НАВІНЫ
Наклад 22 970.
Адрас для карэспандэнцыі:
220088, г.Мінск,вул. Іванаўская, 56.
Тэл/факс: 2-36-32-89

НАВІНЫ

Пятніца, 4 верасня 1998 г. № 93 Кошт свабодны

СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

Доляравы голад

Курс безнаяўнага беларускага рубля рэзка абваліўся ў чарговы раз

Яшчэ на пачатку тыдня 1 долар каштаваў у межах 110-120 тысяч безнаяўных беларускіх рублёў. Але ўвечары 1 верасня пачаўся чарговы рост курса долара. Учора зранку «зялёны» каштаваў ужо 180 тысяч безнаяўных беларускіх рублёў. Па звестках, некаторыя банкі былі гатовыя даць за долар нават 200 тыс. «зайцоў».

Як каментуюць становішча банкіры, асноўная прычына — «доляравы голад» расійскіх, прыбалтыйскіх, украінскіх, беларускіх банкаў і прадпрыемстваў.

У выніку фінансавага крызісу попыт на долар значна вырас, і ўсе асноўныя трымальнікі грошай у Беларусі стараюцца пазбавіцца ад «зайцоў» на карысць цвёрдай валюты. У выніку на валютным рынку назіраецца паніка. Фірмы-імпарцёры пачалі закладваць у кошт замежных тавараў курс 240—250 тысяч «зайцоў» за долар. Для шэраговага спажыўца гэта можа азначаць толькі адно: чым хутчэй вы купіце імпартны тавар за рублі — тым танней ён вам абыдзецца.

Алесь САДОЎСКІ

Свята беларускай нафты

Сёння прэзідэнт Лукашэнка будзе ў Гомельскай вобласці — возьме ўдзел ва ўрачыстасцях у сувязі са здабычай 100-мільённай тоны беларускай нафты.

Свята адбудзецца ў беларускай «нафтавай сталіцы» — Рэчыцы. Плануецца, што прэзідэнт пастаіць на мітынгу каля стэлы ў гонар першаадкрывальнікаў беларускай нафты і выступіць на ўрачыстым сходзе.

БелаПАН

Былы прэм'ер Ізраіля завітаў на радзіму

1 верасня ўсяго на некалькі гадзінаў у Беларусь прылятаў былы прэм'ер-міністр Ізраіля Шымон Перэс.

Ізраільскае тэлебачанне здымае пра яго тэлефільм, і рэжысёр захацеў зняць сюжэт са спадаром Перэсам на яго радзіме — у беларускім мястэчку Вішнева. На жаль, дом бацькоў Ш.Перэса не захаваўся, як і ешыва (іўдзейская навучальная ўстанова) у Валожыне, дзе вучыўся Перэс. На старым падмурку цяпер «Кулінарыя». Спадар Перэс і здымачная група пабывалі таксама на могілках, дзе пахаваныя родныя ізраільскага палітыка.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Грушавы кіруе рухам

Міністэрства юстыцыі зарэгістравала днямі новую грамадскую арганізацыю — Беларускі хрысціянска-сацыяльны рух. На чале яго стаіць вядомы дзеяч Генадзь Грушавы.

У гэтае аб'яднанне ўвайшлі шэраг грамадскіх, гуманітарных, дабрачынных і жаночых арганізацыяў, а таксама Беларуская хрысціянска-дэмакратычная партыя. Па словах Генадзя Грушавога, БХСР хацяў і не з'яўляецца палітычнай арганізацыяй, аднак будзе спрыяць фармаванню ў Беларусі нацыянальнай дзяржаўнасці і грамадзянскай супольнасці, заснаванай на ідэях сацыяльнага партнёрства.

Г.Грушавы падкрэсліў, што арганізацыя не з'яўляецца канфесійным рухам, які імкнецца «хрысціянізаваць» грамадства. Культурна-філасофская традыцыі хрысціянства, узятыя за ідэйную аснову БХСР, павінны толькі дапамагаць фармаванню сярод людзей маралі новага салідарнага грамадства.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Орша чакае гасцей

6 верасня ў Беларусі пяты раз будзе адзначацца Дзень беларускай пісьменнасці.

У гэтым годзе цэнтрам афіцыйных урачыстасцяў стане старажытны беларускі горад Орша — радзіма класіка беларускай літаратуры Уладзіміра Караткевіча.

Гасцей і ўдзельнікаў свята чакае тэатральнае шэсце, якое завяршыцца адкрыццём Рагвалодава каменя і пашыранай экспазіцыі музея Уладзіміра Караткевіча. Яшчэ адной падзеяй для Оршы стане адкрыццё мемарыяльнай дошкі аршанскаму друкару Спірыдону Собалю. Акрамя гэтага, у рамках свята пройдзе кірмаш мастацтваў «Народныя вытокі» і тэатралізаваны паказ «Рыцарскае двухбор'е». Закончацца ўрачыстасці перадачай эстафеты свята гораду Пінску і святочным феерверкам.

БелаПАН

Будзе цёмна і холадна?

Калі вам холадна, не спяшайцеся ўключаць награвальнік — цяпер за гэта могуць аштрафаваць

У Мінску ўжо пачалі забараняць выкарыстанне бытавых электранагравальнікаў, але гэта датычыць пакуль што толькі службовых памяшканняў.

Адпаведнае распараджэнне выдаў сталічны гарвыканкам. Так што не спяшайцеся абвінавачваць сваіх начальнікаў у самадурстве — яны ўсяго толькі добрасумленна выконваюць рашэнне Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта (№ 636 ад 6 жніўня 1998 г.) за подпісам мэра сталіцы Уладзіміра Ярмошына. Пастанова мае стандартную назву: «Аб мерах па скарачэнні спажывання паліва-энергетычных рэсурсаў у перыяд жнівень—снежань 1998 г.».

Цяпер мэру Мінска Уладзіміру Ярмошыну (на здымку) **давядзецца хавацца не толькі ад дэманстрантаў...**

На чым жа будуць эканоміць? Галоўным чынам на транспарце, святле і цяпле. У прыватнасці, транспартным арганізацыям загадана (цытуем) *«скараціць спажыванне электраэнергіі на электрыфікаваны транспарт на 15 працэнтаў, не дапускаючы пры гэтым паведічэння выпуску на лінію аўтобусаў»*. Гэта азначае, што тралейбусы і трамваі будуць хадзіць яшчэ горш, а электрычкі ў метро давядзецца чакаць даўжэй. Акрамя таго, на вуліцах стане цямней, бо вырашана *«на 25 працэнтаў абмежаваць вулічнае асвятленне»*, *«адключыць светлавую рэкламу»*, *«абмежаваць работу кіёскаў светлавым днём»*.

Гарвыканкам пастанавіў *«забараніць выкарыстанне на прадпрыемствах і ў арганізацыях электранагравальных прыбораў»*, кіраўнікам загадана *«обеспечить изъятие этих приборов из употребления»* (вось таму ваша начальнікі і шчыруюць). Прычым, гэтая забарона датычыць усіх прадпрыемстваў — *«незалежна ад ведамаснай прыналежнасці і формы уласнасці»*. Больш таго, аб'яднанню «Мінскэнерга» дадзена ўказанне *«разглядаць факты выкарыстання электранагравальных прыбораў як самавольнае падключэнне да электрычных сетак»*. За такое «самавольства» можа быць накладзены досыць буйны штраф.

Рыхтуецца яшчэ адна цікавая рэч: *«веернае адключэнне электраэнергіі»*. Як вынікае з дакумента, адпаведны графік адключэння ўжо распрацаваны, але ён будзе ўводзіцца ў дзеянне *«ў выпадку неабходнасці»*. Калі можа ўзнікнуць такая «неабходнасць» — у рашэнні гарвыканкама не гаворыцца. Так што не здзіўляйцеся, калі раптам ва ўсім вашым раёне прападзе святло на 3—4 гадзіны.

Пастанова гарвыканкама — гэта толькі першая ластаўка. Сярод іншых мераў, распрацаваных міністэрствам эканомікі і адобраных урадам, прадугледжваецца таксама адключэнне гарачай вады ў кватэрах, зніжэнне тэмпературы ў памяшканнях, абмежаванне тэлевяшчання і г.д. Так што асноўныя непрыемнасці нас чакаюць наперадзе. А пакуль што — хавайце награвальнікі, яны яшчэ спатрэбяцца.

Мікола ГРЫНЯВІЦКІ

Маёр наведае Беларусь

6 верасня ў Мінск прыбывае Генеральны дырэктар ЮНЭСКА Федэрыка Маёр.

Упершыню Ф.Маёр прыязджаў у Мінск у 1991 годзе для падпісання двухбаковага мемарандума аб супрацоўніцтве ЮНЭСКА з нашай краінай. (Дарэчы, Беларусь з'яўляецца членам гэтай арганізацыі з 1954 года). Адметна, што другі візіт сп.Маёра ў нашую краіну адбудзецца ў год, аб'яўлены ЮНЭСКА годам Адама Міцкевіча.

Запланаваныя сустрэчы Ф.Маёра з прэзідэнтам Лукашэнкам і прэм'ер-міністрам. Будзе падпісаны мемарандум пра далейшае супрацоўніцтва. Беларускі бок спадзяецца атрымаць ад гэтай арганізацыі дадатковыя сродкі на заканчэнне рэстаўрацыі Мірскага замка.

Як паведамілі ў міністэрстве замежных справаў, сп.Маёр наведае нацыянальную Акадэмію навук, дзе мяркуецца падпісаць пагадненне аб супрацоўніцтве. Генеральны дырэктар пабывае таксама ў Нацыянальнай бібліятэцы, дзе адкрытая выстава, прысвечаная 200-гадоваму юбілею Адама Міцкевіча. Дарэчы, бібліятэку зачынілі на некалькі дзён для касметычнага рамонту. Нацыянальная бібліятэка рэалізуе сумесную з ЮНЭСКА праграму па складанні электронных каталогаў. Да прыезду Ф.Маёра плануецца выпусціць невялікую кнігу яго паэзіі ў перакладзе беларускіх паэтаў.

Генеральны дырэктар наведае мінскую школу № 201, якой уручыць пасведчанне асацыяванага члена ЮНЭСКА. Завершыцца візіт Ф.Маёра сустрэчай са студэнтамі Белдзяржуніверсітэта і прэс-канферэнцыяй у міністэрстве замежных справаў.

Алесь ДАШЧЫНСКІ

Памёр кіраўнік уніятаў

У сераду ў шпіталі памёр кіраўнік дэканата Беларускай грэка-каталіцкай царквы айцец Ян Матусевіч.

Ён нарадзіўся ў 1948 г. у Мінску і пасля заканчэння Беларускага тэатральна-мастацкага інстытута прыняў сан праваслаўнага святара. Да 1979 г. айцец Матусевіч быў настаяцелем некалькіх праваслаўных прыходаў Расіі і Беларусі, паралельна ён вучыўся ў семінарыі горада Сергіеў Пасад пад Масквою.

Перайшоўшы ў каталіцтва, айцец Матусевіч дзесяць гадоў кіраваў парафіяй у мястэчку Баруны Ашмянскага раёна, а ў пачатку 90-х ён узначаліў рух па адраджэнні Беларускай грэка-каталіцкай (уніяцкай) царквы. З 1991 г. а. Ян Матусевіч стаў фактычным кіраўніком гэтай царквы ў Беларусі.

Айцец Матусевіч быў вядомы не толькі як рэлігійны, але і грамадскі дзеяч. Ён браў удзел у першым з'ездзе БНФ, уваходзіў у кіраўніцтва Таварыства беларускай мовы і іншых грамадскіх арганізацыяў. Многія памятаюць, як а.Матусевіч асвячаў усталяванні ў Курапатах крыж памяці ахвяраў бальшавізму і абраз Маці Божай Чарнобыльскай работы вядомага беларускага мастака Аляксея Марачкіна.

Труна з целам памерлага будзе сёння выстаўленая ў мінскім Чырвоным касцёле святых Сымона і Алены. Памінальная служба пачнецца ў суботу ў 11 гадзін. Пахаванне святара адбудзецца на Кальварыйскіх могілках у Мінску.

Альгерд НЕВЯРОЎСКІ

Тэрарыст хацеў сустрэцца з чэкістам

Беспрацоўны захапіў трох заложніц

У сераду ў Гродне ў 18:25 42-гадовы беспрацоўны зайшоў на перагаворны пункт Дома сувязі і, пагражаючы выбуховай прыладай, захапіў у закладнікі трох жанчын. Тэрарыст патрабаваў тэрміновай сустрэчы з супрацоўнікамі КДБ.

Адна з кабетаў паспела націснуць сігнальную кнопку, таму міліцыя хутка прыбыла на месца здарэння. Тэрыторыя была адразу ачэпленая, людзей з будынка эвакуіравалі, а грамадскі транспарт пусцілі па іншай вуліцы. У аперацыі ўдзельнічалі, апроч звычайнай міліцыі, таксама АМОН і салдаты ўнутраных войскаў. У Дом сувязі прывезлі маці тэрарыста, але яна не змагла пераканаць сына здацца.

Аднак ён без усялякага супраціву здаўся супрацоўніку КДБ і адразу ж аддаў яму «бомбу» — муляж выбуховай прылады. Ніхто не пацярпеў.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Будзе закон пра хлеб і масла

Спецыялісты міністэрства аховы здароўя выступілі з ініцыятывай: неабходна распрацаваць закон аб ежы.

На думку медыкаў, неабходнасць распрацоўкі такога закона выкліканая нізкім узроўнем культуры харчавання ў Беларусі і недастатковай якасцю прадуктаў, паведамляе БелаПАН. У міністэрстве таксама адзначаюць, што праблема здаровага харчавання сёння характэрная для многіх еўрапейскіх краінаў. Паводле статыстыкі, сярод тых, хто памірае ва ўзросце да 65 гадоў, палова — ахвяры няправільнага харчавання.

Праведзеныя ў нашай краіне даследаванні сведчаць, што сярэднестатыстычны беларус харчуецца вельмі няправільна. Пры нашай любові да масла, маянэзу, белага хлеба, тлустага мяса мы спажываем вельмі шмат халестэрыну і вугляводаў, а садавіна і гародніна займаюць мізэрную частку рацыёну.

Няма сумнення, што прыняцце закона аб ежы павінна неяк палепшыць сітуацыю. Аднак харчаванне — гэта перш за ўсё пытанне індывідуальнай і сямейнай культуры, і адной законатворчасцю тут ніяк не абыдзешся.

Магдалена НЕПАКАЙ

Сямёнаў выйшаў на волю

Але супраць яго збіраюць новую справу

Выйшаў з турмы былы кіраўнік магілёўскага акцыянернага таварыства «Магатэкс» Уладзімір Сямёнаў.

Пра ягоны лёс і працяглую судовую эпапею распавядала наша газета. Паводле версіі незалежных назіральнікаў, ён стаў ахвярай асабістай помсты прэзідэнта і паказной кампаніі па барацьбе з карупцыяй. За кратамі былы дырэктар правеў 3,5 гады: 2 гады — пакуль вялося следства, яшчэ паўтара — паводле прыгавору суда па абвінавачванні ў злоўжыванні службовым становішчам.

Поўны тэрмін зняволення яшчэ не сышоў: Сямёнава адпусцілі «ўмоўна-датэрмінова» — за прыкладныя паводзіны. Аднак падобна, што на гэтым пакуты не скончыліся. Падчас судовага працэсу частка матэрыялаў была накіраваная на дадаследаванне, і, паведамленні з праваахоўных органаў, на Сямёнава заведзеная новая справа. Цалкам верагодна, што ў хуткім часе ён зноў стане перад судом.

Іван ЗАСАДА

Рок-канцэрт у гонар бітвы пад Оршай

У нядзелю, 6 верасня а 16-й гадзіне Малады Фронт ладзіць рок-канцэрт, прысвечаны ўгодкам бітвы пад Оршай.

Фэст пройдзе ў сталічным парку з архаічнай назвай «імя 50-годдзя Вялікага Кастрычніка». Канцэрт адбудзецца на сцэне побач са стадыёнам «Трактар». Бяруць удзел гурты «Новае неба», «Мясцовы Час», «Зьніч», «Уліс», «Крама» і N.R.M. Уваход вольны.

М.К.

Лукамольцам як інвалідам

У некалькіх раёнах Магілёўскай вобласці прэзідэнцкія патрыёты з БПСМ вырашылі раўнаць у музеі.

Прадстаўнікі раённых камітэтаў наведваюць краязнаўчыя музеі і прапануюць, каб квіткі членам «лукамола» прадавалі за 30% кошту. Маўляў, масавае паломніцтва ў музеі «яшчэ больш узніме аўтарытэт маладзёжнай арганізацыі ў вачах насельніцтва». Музейныя супрацоўнікі ў разгубленасці: нават інваліды і дзеці плацяць 50% кошту. Зрэшты, поўны кошт квітка ў раённым музеі ўсяго 5.000 рублёў.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

У Магілёве – на аднаго Леніна менш

Нечаканa «вінаватым» у гэтым стаў Лукашэнка

Гэты помнік знаходзіўся побач з абласным мастацкім музеем. Ён прастаяў тут з самых сталінскіх часоў. Побач з ім быў тады яшчэ і каменны Сталін. Але пры Хрушчове «отца всех народов» прыбралі, а Ленін устаяў.

Цяпер надышла і ягоная чарга. Як палічылі ў гарвыканкаме, помнік «не мае мастацкай каштоўнасці». Акрамя таго, ён прыцягваў пільную ўвагу маладых апазіцыянераў, якія час ад часу адбівалі ад помніка асобныя часткі.

Дэмантаж помніка пачалі раніцай 2 верасня і ўсё зрабілі вельмі хутка — менш чым за гадзіну. А вечарам таго ж дня сюды падрулiў прэзідэнцкі «мерседэс» — Аляксандр Лукашэнка па старой звычцы вырашыў спыніцца на начлег у прыбудове да мастацкага музея (раней гэта былі апартаменты абкама КПБ). Менавіта прыезд Рыгоравіча і вымусіў мясцовае начальства прыбраць пабітага Ільіча.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

На здымку: дэмантаж статуі Ільіча.

Цягнік заехаў у дом

У сераду раніцай у пасёлку Шчомысліца Мінскага раёна адбылося надзвычайнае здарэнне: тры чыгуначныя вагоны сышлі з рэек, адзін з іх протаранiў сцяну жылога дома.

На шчасце, ніхто не пацярпеў. Грузавы цягнік ішоў у Мінск на невялікай хуткасці — каля 25 км у гадзіну. Вагоны, прызначаныя для перавозкі легкавых аўтамабіляў, былі пустыя. Гэта ўратавала ад сур'ёзных разбурэнняў двухпавярховы жылы дом, што стаяў усяго ў некалькіх метрах ад чыгуначнага палатна.

У доме жылі чатыры сям'і чыгуначнікаў. Цяпер у іх з'явілася пэўная надзея, што нарэшце іх перасяляць у больш прыдатнае да жыцця месца (у гэтым сэнсе больш за ўсё «пашчасціла» менавіта жыхарам пашкоджаных кватэраў). Дарэчы, побач ад пацярпелага будынка стаяць уздоўж рэек яшчэ тры такія ж дамы. Гаворка пра адсяленне людзей адтуль пакуль што не ідзе.

Міхась КАРПОВІЧ

На здымку — месца аварыі. Відаць, што жылы дом стаіць зусім блізка да чыгункі.

Прадпрымальнікі рыхтуюцца да страйкаў

Гродзенскія прадпрымальнікі, якія займаюцца гандлем на рынках, правялі сход, дзе ад імя свайго прафсаюза выклалі патрабаванні да ўладаў.

Прадпрымальнікі лічаць, што падатковыя органы тэрарызуюць іх, могуць у любы час абшукаць, адабраць грошы і тавар, спагнаць велізарны штраф. Прадпрымальнікі адчуваюць сябе цалкам бяспраўнымі, спробы змагацца ў судзе за свае правы выніку ніколі не даюць. Яны лічаць, што памеры штрафаў не павінны перавышаць 10 мінімальных заробкаў, а не дасягаць 500, як цяпер. Яны патрабуюць спыніць пераслед з боку падатковых органаў, скасаваць нядоімкі, як было зроблена з дзяржаўнымі прадпрыемствамі. Ёсць і іншыя патрабаванні.

Калі ўлады адмовяцца рэагаваць (у чым, зрэшты, можна і не сумнявацца), гродзенскія прадпрымальнікі пагражаюць правесці ў верасні акцыі пратэсту. Страйкавы камітэт ужо створаны.

Старшыня прафсаюза Валерый Леванеўскі заклікаў сваіх калегаў падтрымаць фінансава незалежныя газеты, якія выдаюцца ў Гродне. Яны будуць асабліва патрэбныя пад час выбараў, сказаў ён. Прычым ён пераканаў, што ўдзельнічаць у будучых выбарах альбо не — пытанне другаснае. Галоўнае — быць на ўсякі выпадак гатовымі да іх, каб не апынуцца заспетымі знянацку. Трэба зазначыць, што мясцовыя прадпрымальнікі адмовіліся ад ідэі стварыць уласную партыю, за што галасавалі паўгода назад. Сам В.Леванеўскі ў палітычных пытаннях выступае з пазіцыяў Аб'яднанай грамадзянскай партыі, гарадской арганізацыяй якой цяпер кіруе.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Міцкевіч таксама займаўся палітыкай

Як улады шантажуюць Саюз палякаў

У гэтую нядзелю Саюз палякаў Беларусі будзе адзначаць сваё 10-годдзе. Напачатку гэта было гродзенскае культурна-асветнае таварыства імя Адама Міцкевіча. Агульнабеларускім Саюзам яно стала ў 1990 годзе. З нагоды юбілею ў сядзібе СПБ у Гродне адбылася прэс-канферэнцыя.

Дзве перамогі

Перад святам палякам удалося атрымаць дзве сціплыя перамогі ў змаганні з мясцовымі ўладамі. Першая датычыць помніка Адаму Міцкевічу, які гэтай восенню павінен паўстаць у Гродне. Гарадскія ўлады, абыякавыя да знікнення беларускіх школаў, вулічных шыльдаў і г.д., раптам вырашылі, што надпіс на помніку павінен быць толькі на беларускай мове. Палякі ж хацелі мець і па-беларуску, і па-польску. Паміж гарвыканкамам і СПБ пачалася «эпісталярная вайна». Калі не дазволяць напісаць прозвішча паэта таксама і па-польску — увогуле не будзем адкрываць помнік, гаварылі ў Саюзе, маўляў, пачакаем пакуль улада зменіцца на больш дэмакратычную.

Чакаць, праўда, не давялося. Улады паказалі пернік (дакладней — паўтара), дазволіўшы дошку на дзвюх мовах і асвячэнне падмуркаў польскамоўнай школы на 190 вучняў, якая будуецца ў Ваўкавыску. Дазволена прывесці ксяндза, але забаронена выступаць з прамовамі.

Шантаж

Апроч гэтага, улады вырашылі ўжыць шантаж адносна Саюза палякаў. На гэтым тыдні ў старшыні аблвыканкама А.Дубко адбылася нарада, прысвечаная «польскаму пытанню», на якую запрасілі старшыню СПБ Тадэвуша Гавіна. Праблемаў шмат. Напрыклад, навагрудскія ўлады не дазваляюць стварыць у горадзе польскамоўную школу, нават прыватную. Пабудаваць — прычым на польскія грошы — таксама не даюць дазволу.

Тым часам у горадзе 10-12 верасня будуць пампезна святкаваць угодкі Адама Міцкевіча. *«Мы лічым гэта паказушным мерапрыемствам»*, — гаворыць Т.Гавін. У гэтым ёсць рацыя: рэальна правы палякаў у родным горадзе вялікага паэта ўціскаюцца. Ужо два гады ўлады не дазваляюць адчыняць першыя польскія класы ў школах горада. СПБ загадзя папярэдзіў улады, што 12 верасня — у дзень, калі адбудуцца афіцыйныя ўрачыстасці з удзелам замежных дэлегацыяў і Лукашэнкі, — правядзе ў Навагрудку пікет, каб выказаць пратэст супраць дзеянняў уладаў. Хай, маўляў, і госці з-за кардону ўбачаць, як з палякамі абыходзяцца ў рэчаіснасці.

Вайна школаў

А.Дубко зрабіў, можна сказаць, сенсацыйнае папярэджанне Т.Гавіну: польскай школы ў Навагрудку не будзе да таго часу, пакуль беларуская не паявіцца ў Беластоку. Такім чынам, беларускіх палякаў робяць закладнікамі нейкіх палітычных справаў, расцаніў заяву сам Гавін. Ён, дарэчы, звязаўся з Беларускім грамадска-культурным таварыствам у Польшчы (БГКТ), і яму сказалі, што польскія беларусы не ставяць пытання аб пабудове ў Беластоку беларускай школы (праўда, маюць праблему са сваім памяшканнем у гэтым горадзе). *«Мы — грамадзяне Беларусі і не хацелі б, каб нашыя праблемы ставілі ў залежнасць ад праблемаў грамадзянаў суседняй краіны і тым больш сутыкалі з імі»*, — гаворыць старшыня СПБ. У гэтай справе яны хочуць прыняць супольную заяву з кіраўніцтвам БГКТ.

Дарэчы, дзве арганізацыі даўно супрацоўнічаюць, 18-20 верасня правядуць супольную канферэнцыю «Шлях да ўзаемнасці» — у Беластоку, Навагрудку і Гродне.

Інтэрнацыянальная вертыкаль

А.Дубко падкрэсліў яшчэ, што сітуацыя беларусаў у Польшчы і палякаў у Беларусі нераўназначная. Маўляў, у Беластоку на кіраўнічых пасадах няма беларусаў, а вось на Гродзеншчыне амаль паловай раёнаў кіруюць палякі. Аднак гэта палякі толькі паводле пашпарта, гаворыць Гавін, іх не цікавяць праблемы Саюза палякаў. Карацей кажучы, вертыкаль «інтэрнацыянальная», яна аднолькава дзейнічае супраць беларускай і польскай школы на карысць рускай.

Адзін з журналістаў дзяржаўнай газеты спытаўся ў Гавіна: Адам Міцкевіч займаўся не палітыкай, а паэзіяй, дык ці варта выкарыстоўваць ягоны юбілей у палітычных мэтах? Аднак Міцкевіч мусіў займацца палітыкай, ствараючы ў эміграцыі паўстанцкія легіёны, бо марыў, каб яго радзіма зноў сталася незалежнай.

Цяпер беларускія палякі таксама мусяць змагацца за тое, што ім гарантавана Канстытуцыяй. Іншага выйсця сёння няма. А ўсё было добра да лета 1994 года, — падкрэслівае лідэр беларускіх палякаў.

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Лісты ў рэдакцыю

Год Маладога Фронту

6 верасня спаўняецца роўна год Маладому Фронту. У гэты дзень у 1997 г. адбыўся наш Устаноўчы Сойм, і з тых часоў маладафронтаўская тэматыка не пакідае старонак прэсы.

Феномен Маладога Фронту вызначыла імправізаванасць. Мы не бурым сістэму разнаяркіх тусовак, а прымаем яе за аснову. Тусоўка — паўфабрыкат грамадскай ініцыятывы. Паўфабрыкат салідарнасці. Трэба толькі лічыцца з тым, што вас падтрымаюць і рафінаваныя інтэлігенты, і вясёлая кампанія з вунь таго двара. Трэба даць ім магчымасць выйсці на ўзровень уласнай справы, клуба, газеты, камп'ютэра. Трэба ўмець не адымаць і загадваць, а аб'ядноўваць і addаваць.

Гэта ў дарослай палітыцы ўсё вырашаюць кадры. Тут, сярод моладзі, усё вырашаюць асобы, імпэт і настрой. Лідэр, ідэя, тусоўка, маментальны масавы стрэс — і атрымайце чарговую хвалю. Катэгоры адміністравання бяссільныя. Вось чаму моладзь гэтак бурліва ўздымаецца. Вось чаму зараз яна так прыціхла. Гэта вам не матор БНФ, які бесперабойна і звыкла гудзіць вось ужо дзесяцігоддзе.

Моладзь у свой час адчуе ў паветры флюіды. Хтосьці праспявае «Перамен!» Маладыя секунду падумаюць, скаўтнуць адрэналін — «А пайшлі вы ўсе!..» — і сарвуцца. Баюся, тады ўжо будзе позна казаць пра мілаcэрнасць.

Паўсюль, дзе нам давялося мець справу з самай звычайнай моладдзю, стаўленне да беларускага абазначаецца гэткай кранальнай цікавасцю і разуменнем. Маўляў, вы малайцы, што гэтым займаецеся. Канечне, усё гэта трэба. Трымайцеся, хлопцы, мы з вамі. Гаворка ідзе не пра Фронт, заўважце. Не пра палітыку. На ўвазе маецца менавіта краіна, культура і нацыя. Амаль для ўсяе нашае моладзі **Беларусь — гэта святое.** Ад хакейнае зборнай і піва «Крыніца» да бел-чырвона-белага сцяга. І гэта цудоўна.

Ізноў жа, паўторана шмат разоў. Моладзь змагаецца не супраць таго ж Лукашэнкі, не супраць Расіі. А **за** Беларусь. Успомніце кадры сербскіх студэнцкіх пратэстаў. Калі ісці супраць — не будзе нічога, апроч нянавісці. Толькі **за**, і толькі з любоўю. Тады перамога.

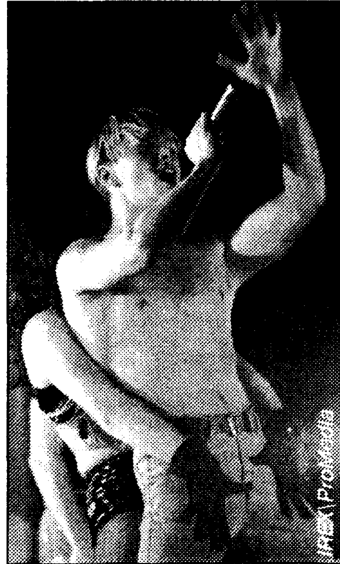
Маладым Фронт — гэта гучыць узнёсла і трошачкі страхавіта. Шмат хто сімпатызуе, многія пабойваюцца. Фронт — слова настолькі знаёмае Беларусі, што ўзнікаюць сумненні — ці трэба?.. Фронт — гэта зарад, наступальнасць. Апалчэнне духу. Моладзь імкнецца да лепшага напралом. Радыкалізм? Інтэлектуальны. Вам вядома, што маладафронтавец Мікола Пачкаеў у свае 28 гадоў з двума замежнымі дыпломамі і паўтузінам еўрапейскіх моваў выкладае паліталогію ў Кембрыджы? Ці ведаеце вы, што вольныя мінскія камп'ютэршчыкі, скаапераваўшыся з украінцамі, разгортваюць цэлыя віртуальныя пабоішчы з маскоўскімі хакерамі? Што беларускія рок-гурты з унікальнымі, еўрапейскага кшталту кампазіцыямі, граюць перад публікай за гарачы чаёк з тэрмаса? Гэта Фронт.

Фронт антыцыклону. Фронт трэцяга тысячагоддзя. Ён нябачны, ціхі, ён набіраецца сілаў. Працэсы ідуць. Грамадства штогод маладзее на цэлае пакаленне. Юнеюць газеты, камерцыя, электарат. Таму сапраўдны Год Маладога Фронту яшчэ наперадзе. Можа быць, гэта будзе 99-ты. Можа быць, менавіта ў ім беларуская моладзь у адначчассе, у азарэнні падзей, уразумее, якую краіну яна згубіла. Альбо — у якой Беларусі ёй жыць. Можа быць, якраз на гэтым разломе адкрыецца шыхт герояў і геніяў. І тады ўсе ўбачаць, што ж гэта такое — МАЛАДЫ ФРОНТ.

Павел СЕВЯРЫНЕЦ

Студэнцкае свята

Дзень 1 верасня стаў першы днём заняткаў не для ўсіх студэнтаў і выкладчыкаў Беларускага дзяржаўнага універсітэта. Тыя, хто вучыць і вучыцца ў другую змену, павінны былі ахвяраваць лекцыямі дзеля больш важнай справы — свята «Vivat, студэнт!» на плошчы Незалежнасці. Галоўным завадатарам фэсту стаў Беларускі дзяржаўны універсітэт, але радавацца і весяліцца маглі ўсе.

Рэктар БДУ Аляксандр Казулін, як звычайна на падобных імпрэзах, апрануў мантыю і прафесарскую шапку *(гл. здымак уверсе)*. Ён асабіста праводзіў цырымонію пасвячэння ў першакурснікі на фоне гіганцкага студэнцкага білета. Пасля быў і канцэрт беларускіх выканаўцаў, і дыскатэка, і выступ расійскай папсовай групы «На-на». Хлопцы-«нанайцы», нягледзячы на халоднае надвор'е, скакалі напаўголыя *(на здымку справа)*. Яны, відаць, думаюць, што гэта прыгожа.

А найбольш давялося папацець міліцыі. Асаблівых беспарадкаў не было (тым больш, што ў цэнтры Мінска крамы не прадавалі спіртное і піва). Аднак нават вялізная плошча Незалежнасці не магла змясціць усіх ахвотных. Кажуць, што моладсць не ведае межаў. Тым больш ёй цяжка ўпісацца ў тэрыторыю, адгароджаную міліцэйскімі кардонамі.

Магдалена НЕПАКАЙ

Не могут быть все плохими, а один – хороший

Здравствуй, дорогая редакция! Пишу вам с надеждой, что мое письмо напечатает ваша газета. Я не принадлежу ни к какой партии. Пишу потому, что надоело жить так, как живем мы сейчас. Да и страшно стало жить в этом сплошном беззаконии: правовом, моральном, криминальном.

Балотируясь в президенты, Лукашенко столько всего наобещал. А что он выполнил? Придумал «президентскую вертикаль». А посмотрите кто там — все те же, кто был при «кормушке» в годы правления компартии.

Многие могут сказать, что при коммунистах жилось хорошо. Но все за счет чего? В одной из передач НТВ я услышал такую информацию, что в начале 50-х годов *«золотой запас СССР составлял 1.200 тонн, но за годы правления Брежнева уменьшился до 200 тонн»*. Вот за счет чего и создавалась видимость хорошей жизни. При этом надо учитывать, что тот золотой запас был создан за счет рабского труда заключенных ГУЛАГа. Цена тому золоту — миллионы жизней.

Не понимаю тех, кто хвалит коммунистические времена. Да, дисциплина нужна, но не сталинский террор и милицейский беспредел. Посмотрите, как раздул Лукашенко штаты милиции. Но количество убийц, бандитов, наркоманов не уменшилось. Им легче искалечить жизнь беззащитным, чем тягаться с бандогами.

Или взять еще один вопрос. До прихода Лукашенко к власти граждане Беларуси платили при растаможивании автомобиля 10 центов США за 1 см.куб. двигателя. Тогдашний кандидат в президенты обещал, что пошлины меняться не будут. А теперь? Платить надо 40 центов США (в 4 раза выше). А куда уходят такие сумасшедшие деньги? Да еще ввели запрет на отчуждение автомашин, купленных за рубежом. Человек «дарит» государству сумасшедшие деньги, а распоряжаться своим кровным имуществом ему запрещают. Где еще такое могут придумать. Вот вам и права человека. Может кто-то скажет, что можно прожить без автомобиля, мол, что тут такого? Вот из «такого» и складывается наша жизнь, полная унижений — тут нельзя, там не положено, не обязательно знать и т.д.

А кому нужен конфликт с послами в Дроздах? Не могут быть все сразу плохими, а один он — хороший. Плохими у него стали и Позьняк, и Шушкевич, и старый парламент, благодаря которому он и вышел в люди. Тогда он мог критиковать всех и никто рот ему не закрывал. Критика лилась и по БТ, и по радио. А теперь? Мы мало знали, а теперь вообще забыли, что такое свобода слова.

А.ШЕВЦОВ, *г.Минск*

Радкі з лістоў

АТРЫМАЛА Я НЯДАЎНА бандэроль з украінскага горада Роўна. Ішла да Мінска 10 дзён, калі верыць паштовым штэмпелям. З тых жа штэмпеляў вынікае, што з Роўна тая каробка цукерак, якую мне выслала сяброўка, ішла ў Кіеў, пасля ў Гомель, адтуль ужо ў сталіцу... І гэта пры тым, што з Роўна ў Мінск праз дзень ходзіць непасрэдны цягнік нашай роднай Беларускай чыгункі.

Не магу зразумець логіку пошты. Тым больш што, напрыклад, у Лондан з Мінска бандэролі ідуць 5 дзён, хоць туды нашмат далей, чым да Роўна.

Людміла СЕГЕНЬ, *Мінск*

ПРЫВІТАННЕ, шаноўная рэдакцыя! Хацеў бы падзяліцца сваімі разважаннямі аб ідэі вяртання БНР, упершыню публічна выкладзенай Зянонам Пазьняком у вашай газеце. Напачатку яна мне падалася нават фантастычнай. Але калі я пачаў узважваць усе «за» і «супраць», параўноўваць з іншымі магчымымі варыянтамі развіцця, то з цягам часу прыйшоў да высновы, што ў гэтай ідэі вельмі шырокія перспектывы. Лукашэнку фактычна няма чаго супрацьпаставіць гэтаму руху ў ідэалагічным плане. Пра БНР і яе ролю ў лёсе незалежнасці ўжо ведаюць шмат нашых людзей.

Уся складанасць заключаецца ў тым, як мы самі будзем адносіцца да гэтай ідэі. Калі як да нязбыўнай мары, тады, пахаваўшы яе ў сваім сэрцы, пахаваем яе рэалізацыю. Калі ж мы будзем верыць у гэта і ўдзельнічаць у гэтым руху, тады з кожным крокам гэтая мара будзе рабіцца рэальнасцю, якую можна будзе пачуць, убачыць і памацаць рукамі, бо гэты рух будзе расці, як снежны ком.

Павел КРУК, *24 гады, канструктар, г.Магілёў*

Выканаўчае бюро Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі выказвае глыбокае спачуванне старшыні Пінскай рэгіянальнай арганізацыі БСДП, дэпутату гарадскога савета Віктару Ярашуку з прычыны напаткаўшага яго гора — смерці МАЦІ.

Да Чорнага мора і назад

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Тыя, хто адпачываў гэтым летам у Крыме, не дадуць схлусіць: сённяшні Крым значна адрозніваецца ад былой «всесоюзной здравницы». Не, сонца, мора, горы тыя ж самыя, але кідаюцца ў вочы і перамены, якія дазваляюць з задавальненнем адзначыць, што Крым усё ж не востраў. Разам з мацерыком ён павольна рухаецца ў бок, наканаваны гісторыяй.

Грошы

Паколькі ў верасні яшчэ шмат хто можа адпачыць у Крыме, пачну свае нататкі з галоўных парадаў. Па-першае, наконт грошай. Адпраўляючыся ў Крым, трэба паклапаціцца аб пераводзе сваіх зберажэнняў у цвёрдую валюту. Долары ці маркі вы паўсюль абмяняеце на ўкраінскія грыўны, а вось рублі беларускія — толькі на беларуска-ўкраінскай мяжы ў валютчыкаў па нявыгадным курсе. З верасня ў Крыме цяжка абмяняць і расійскі рубель, таму на яго лепш не спадзявацца. Калі вы едзеце ў Крым на сваім транспарце і маеце магчымасць выбіраць, дзе абмяняць грошы, лепш зрабіць гэта ў Кіеве, чым у Крыме. Да прыкладу, у сярэдзіне жніўня курс грыўны ў Кіеве быў 2,17 за адзін долар, а ў Крыме на ўзбярэжжы за «зялёны» давалі толькі дзве грыўны. Такім чынам, выйграеце амаль на 10 баксаў на кожнай сотні.

Колькі грошай патрэбна для адпачынку ў Крыме? Для арыенціру прапаную такія кошты. У Ялце, Судаку, Кактэбелі ў сярэднім за ноч у жніўні бралі 4—5 долараў з чалавека. За прыватны пакой у Місхоры, Гаспры, Новым Свеце трэба выкласці 30—50 долараў.

Сама танна паабедаць у сталоўцы можна было за тры долары, але такіх сталовак яшчэ трэба пашукаць. У сярэдняй рукі рэстаранчыку можна ўкласціся ў 5 долараў, у вячэрнім кафэ з музыкай (нават калі вы возьмеце да шашлыка віно) хопіць і 10 долараў. Памятайце, што ў Крыме амаль усё каштуе прыкладна ў два разы даражэй, чым у Мінску.

Адпачынак

Тых, хто помніць крымскія пляжы як месца, дзе можна на гадзіну заснуць пад шэпат хваляў, прыйдзецца расчараваць. Зараз на пляжах усё пастаўлена так, каб зарабіць на вас. Бясконцым ланцугом ідуць ды ідуць уздоўж пляжа гандляры розным печывам ды іншымі прысмакамі. Усе рэкламуюць свой тавар зычнымі галасамі, занудлівым тонам. Праз пару дзён вы ноччу будзеце ўскокваць ад гэтага кашмарнага «пахлава мядовая, самса слаёная, вобла салёная, піва халоднае». Ад гандляроў нідзе не схаваешся. Яны знойдуць вас нават у Ціхай бухце пад Кактэбелем, куды заможныя вандроўнікі дабіраюцца заблытанымі шляхамі, каб пабыць сам-насам з сонцам. І там за гарой Хамелеон, якая мяняе свой колер кожныя дзве гадзіны, вас дастане гэтая «пахлава мядовая». Праўда, тут не крычаць, а прапаноўваюць свой тавар ціха-ціха, амаль што позіркам.

Яшчэ адной новай прыкметай у Крыме з'явілася безліч кафэ па ўзбярэжжы і дыскатэкі, дзе да сярэдзіны ночы грыміць музыка. Таму, калі вы не хочаце да петухоў слухаць хіт сезона «Голубая луна», — здымайце кватэру далей ад мора. Будзе і танней, і спакайней.

Дробны бізнес

У восем гадзінаў раніцы татарка Зульфія прыносіць нам малако — дзве грыўны за літр. А ўжо праз гадзіну Зульфія разам з дачкой гандлюе віном на пляжы. Апоўдні ідзём на мясцовы базарчык — Зульфія ўжо там, гандлюе нейкімі катлетамі. А ўвечары зноў на пляжы разлівае віно.

«Што зараз зараблю, на тое будзем жыць да наступнага сезону», — кажа Зульфія. Яна са Старога Крыму, мястэчка недалёка ад Кактэбеля, якое цяпер лічыцца як бы сталіцай татарскага Крыма. Прыехалі пяць гадоў таму з Узбекістана, дзе кінулі ўсю гаспадарку. Прыйшлося літаральна ўцякаць. Тут ужо прыстасаваліся хутка. Мясцовыя жыхары, па яе словах, гэта пераважна пасляваенныя «каланісты» ды іхнія нашчадкі — народ даволі лянівы. Калі не хадзіць, а бегаць, сярод іх пражыць можна. Татары сваю нішу знайшлі — гандлююць, смажаць шашлыкі, нешта перавозяць. Гледзячы на татараў, зашавяліліся і крымчукі, сярод якіх, дарэчы, нямала і беларусаў, што прыехалі асвойваць гэтыя землі ў 50-ыя гады па спецнабору. Сяргей, бацька якога з Пінска, зараз кіруе дзвюма платнымі прыбіральнямі на гарадскім пляжы. Ужо з раніцы Сярога пад градусам.

«Мафія тут кантралюе ўвесь гандаль, нават тыя ж платныя прыбіральні ёй належаць. Але стралянiны ўжо няма — усё падзелена, усе працуюць цывілізавана. З дробных гандляроў рэкет даніну ўжо не бярэ. Таму, калі працуеш старанна, пражыць можна. І падлеткі з задавальненнем ідуць гандляваць на пляж віном, шмоткамі ды іншым таварам. Моладзь хутчэй за нас зразумела, што Крым ужо не рай — тут таксама трэба змагацца за жыццё». Па-сяброўску падзяліўшыся гэтымі назіраннямі, Сярога адчыняе перада мною дзверы ў надраены да бляску клазет, але ўзяць з «земляка» 50 капеек не забывае. «Комэт» зараз дарагі», — кажа Сяргей.

Увогуле тое ж самае варта сказаць не толькі пра Крым, але і пра ўсю Украіну. Шавяліцца людзей прымушаюць эканамічныя рэаліі. Сярэдні заробак на дзяржаўных прадпрыемствах нават крыху ніжэй, чым у нас, а кошты на прадукты вышэй амаль удвая. Вось і зарабляюць людзі як могуць. На кожным пераскрыжаванні дарог — маленькі базарчык. Херсоншчына гандлюе дынямі ды кавунамі, Мікалаеўшчына — цыбуляй, памідорамі, вышэй на поўнач на базарах з'яўляюцца кукуруза, яблыкі, ігрушы, агуркі. Новая з'ява на дарогах Украіны — міні-кафэ. Гаспадыні выносяць да дарогі столікі, раскрываюць каляровыя парасоны і калі ласка: гарбата, кава, пірагі, віно. У некаторых мястэчках такіх кафэшак праз кожны двор. Машын едзе тысячы, гандаль ідзе, нейкая капейка ў сямейны бюджэт капае. Цікава, што гэтай прыватнай ініцыятыве дзяржава не чыніць ніякіх перашкодаў.

А вось адваротны прыклад. Раённы горад Казелец пад Кіевам. Гэтаму мястэчку, дзе ў XVIII стагоддзі славуты архітэктар Растрэлі пабудаваў царкву, у нашыя часы крыху не пашанцавала. Чатырохпалосная шаша Кіеў—Чарнігаў праходзіць усяго ў пяці кіламетрах ад горада, а ў ім самім — мёртвае царства. Мясцовы рэстаран шукаем па прыкметах савецкіх часоў — павінен быць недзе побач з помнікам Леніну. Нарэшце знайшлі. «За два дні вы ў нас першыя наведвальнікі», — здзіўляецца афіцыянтка. Абед зрабіла за паўгадзіны. Не танна, але смачна. На пытанне: "Як жывяце?" афіцыянтка адказвае: «Кепска. Плацяць тут усяго 20 грыўнаў у месяц».

Але такіх «выспаў сацыялізму» на Украіне застаецца ўсё меней. Красамоўны прыклад — украінскія запраўкі. Іх зараз столькі, што аўтамабілісту можна забыцца пра былы атрыбут любой вандроўкі — запасную каністру з палівам. Асабліва многа заправак вакол Кіева. Дзякуючы канкурэнцыі кошты на бензін тут куды танней, чым у іншых абласцях. Плюс выдатны сервіс і магчымасць набыць усё што трэба.

Гэтыя ўмовы давялося параўнаць з нашымі на зваротным шляху. Ад пераходу Новая Гута пад Гомелем амаль да Бабруйска ехалі як праз тайгу: ні заправак побач, ні кафэшак. Толькі даішнікі хаваюцца ў прыдарожным хмызняку.

«Зялёны калідор»

Гэтак клічуць памежныя пераходы Новая Гута і Новая Рудня, праз якія ідуць асноўныя пасажырапатокі з Беларусі на Украіну і наадварот. Перасекчы тут мяжу не складана, але марудна. Чэргі на тры—чатыры гадзіны. Іх ствараюць як нашыя, так і ўкраінскія памежнікі ды мытнікі, якія старанна гуляюць у гульню пад назвай «пільнасць». Напрыдумлялі безліч паперак, якія трэба запоўніць, насадзілі безліч мужыкоў ля шлагбаўмаў, іхніх жонак у рэгістрацыйных будачках і цяпер задаволеныя сваім лёсам. Хоць які, але трывалы заробак. А чарга дае «ганарар». Каб праехаць без чаргі на Украіну, як высветлілася, трэба даць мясцоваму памежніку ад 5 да 10 долараў.

На зваротным шляху тое самае паўтарылася, але ўжо з удзелам беларускіх памежнікаў. За тыя ж 5—10 «баксаў» чалавек з лукашэнкаўскім гербам на рукаве без перашкодаў створыць табе «зялёны калідор», каб хутчэй патрапіў у зону мытнага кантролю, а там ужо засталася простая фармальнасць. Праз 5 хвілінаў ты на роднай зямлі.

Мнение читателя

О гражданстве БНР

Хочу высказать несколько слов с одобрением акции БНФ об учреждении гражданства БНР.

Среди людей, не желающих мириться с существующим режимом, и, в первую очередь, среди живущих в небольших городах и на селе, это движение должно найти горячий отклик. Не имея возможности принимать участие в мероприятиях оппозиции, проводимых, как правило, в Минске и областных городах, эта часть противников режима не может и не хочет быть сторонними наблюдателями посткоммунистического разгула антинациональных сил. В массе своей это молодые, энергичные, хорошо образованные люди. Но их беда в том, что живут они в отрыве от своих единомышленников в политически пассивной среде. Только оппозиционная пресса поддерживает в них надежду на то, что они не одиноки в своих убеждениях. Но осознавать это сейчас уже мало. Поэтому такая форма организации и объединения, как движение граждан БНР, послужит консолидации лучших национальных представителей вокруг благородной национальной идеи.

Гражданство БНР более конкретное по своим принципам движение, чем, допустим, Хартия-97. Оно предполагает не только поддержку прав человека и демократических принципов, но и национальное самосознание участников, их ответственность за белорусскую государственность.

Что, в связи с этим, хотелось бы отметить. Ни в коем случае акция не должна носить временный, компанейский характер. В таком случае ее лучше и не начинать. Здесь нужен серьезный, методологически выверенный подход и крепкая, безукоризненная идейная база.

На мой взгляд, надо предусмотреть следующее:

1. Герб, гимн и флаг. Это все у нас есть. (В случае гимна — «Магутны Божа...»)

2. Паспорт гражданина БНР. Пусть он будет формальностью. Но это будет документ, говорящий каждому его обладателю о принадлежности к своему государству, к своей национальной общности. Он будет преумножать силы и укреплять веру каждого гражданина.

3. Основные принципы государственного строительства, сформулированные в конкретном документе. Может Манифесте или Статуте БНР. И не очень важно, кто его будет принимать, важно, чтобы этот документ был. Компактный, понятный простому человеку, национальный по своему содержанию, но не отвергающий общечеловеческих ценностей.

4. Правительство. Оно, безусловно, должно быть и должно действовать. Здесь видится такая двуединая структура в зависимости от направлений работы. С одной стороны, в него должны входить известные, авторитетнейшие люди, согласные работать своим именем для пропаганды БНР и ее идей, для привлечения сил и финансовых средств в то движение. С другой — это исполнительный комитет, ведущий всю организационную работу.

Где должно находиться правительство? Видимо, за рубежом. Здесь, в Беларуси ему полноценно действовать не дадут.

5. Организация институтов государства. Конечно, это дело не одного года. Но начинать надо. С радио, телевидения, прессы, странички в «Интернете». Потом надо открывать представительства за рубежом, закладывать основы армии, полиции, судебной системы и т.д. Надо создавать все заново, так как структуры, работающие на существующий режим, тем самым скомпрометировали себя, в большинстве своем лишились высококвалифицированных кадров и потеряли доверие у народа. Когда режим, не имеющий истории и идеи, рано или поздно лопнет, как мыльный пузырь, именно тогда все эти структуры БНР должны стать основой нового государства.

Таким мне видится в перспективе движение граждан БНР. И альтернативного пути, по-видимому, нет. Поднять сейчас на сопротивление разуверившийся, потерявший ориентиры, материально и морально ограбленный народ Беларуси невозможно. Но показать пример обладания идеей, которой стоит служить, мы должны.

С глубокой признательностью и уважением

Н.ГАВРИЛЕНКО,
г.Борисов

Многие лишатся работы

В ближайшее время число безработных в России заметно увеличится, прогнозируют эксперты газеты «Коммерсантъ».

Финансовый кризис приведет на биржи труда десятки тысяч сотрудников банков и инвестиционных компаний. Впрочем, могут оказаться на улице люди любых специальностей. По самым скромным подсчетам, потерять работу в ближайшее время могут 200 тысяч квалифицированных российских специалистов. Ну а те, кто сумеет сохранить место, наверняка потеряют в зарплате.

Главный еврей России

В Москве, в фешенебельном Президент-отеле прошел II съезд Российского еврейского конгресса (РЕК).

Присутствующих евреев, несмотря на ужасную занятость по преодолению финансового кризиса, порадовал приветственным словом и.о. премьера Виктор Черномырдин. Были гости из администрации президента, депутаты Госдумы, дипломаты, представители Всемирного еврейского конгресса и других зарубежных организаций.

Президент российского еврейского конгресса глава группы «Мост» Владимир Гусинский *(на снимке)* так и не дождался критики в свой адрес. Его избрали главным евреем России на второй срок.

В Москве ждут деньги от МВФ

Совет директоров Международного валютного фонда может задержать России предоставление следующего транша стабилизационного кредита из-за кризиса на российском финансовом рынке.

Об этом заявил первый заместитель директора МВФ Стенли Фишер в прямом эфире телекомпании Си-Эн-Эн. *«Учитывая изменения в обменных курсах, сложности в банковской системе и возможные трудности с бюджетом, ясно, что русским придется сделать очень много, прежде чем деньги будут выделены»,* — заявил Фишер. По его словам, ситуацию осложняет отсутствие в России утвержденного правительства. Напомним, речь идет о 4 миллиардах 300 миллионах долларов. Россия рассчитывала получить их уже к 15 сентября.

«Семерка» выжидает

Правительство ФРГ выступает против проведения сейчас чрезвычайной встречи «семерки» ведущих индустриальных держав для обсуждения ситуации в России.

Об этом заявил канцлер ФРГ Гельмут Коль. По его мнению, эта встреча в условиях нынешней неопределенной ситуации в РФ ничего положительного не принесет. Одновременно Коль высказался за продолжение межправительственных консультаций о путях преодоления кризиса в России. Коль считает, что Москве в этих условиях следует *«сохранять благоразумие и не допустить возврата в прошлое».* Только в этом случае Россия может рассчитывать на поддержку. Высказавшись против предоставления РФ очередной финансовой помощи, Коль отметил: *«Мы не можем просто давать деньги, не зная, на что».*

На Дальнем Востоке могла начаться война

Северная Корея могла вызвать войну на Дальнем Востоке в ходе испытания в понедельник баллистической ракеты, одна ступень которой перелетела через территорию Японии над американской военной базой и упала в Тихом океане.

Об этом заявил журналистам в Токио генеральный секретарь правящей Либерально-демократической партии Иосиро Мори. *«Если такая траектория полета была выбрана сознательно,* — подчеркнул он, — *то это создавало угрозу вспышки войны».* Пхеньян, подчеркнул руководитель правящей в Японии партии, подорвал к себе доверие в тот момент, когда две страны работают над установлением дипломатических отношений. Япония и КНДР не имеют официальных связей, а их переговоры постоянно прерываются из-за различных инцидентов и взаимных обвинений.

В понедельник Северная Корея провела первое испытание боевой баллистической ракеты повышенной дальности. Ее первая ступень упала в Японском море в экономической зоне России. Однако Москва ничего не заявила о «возможности войны».

Звездный брат Петра Климука в печали

К 5 годам лишения свободы и лишению офицерского звания приговорил Варшавский гарнизонный суд поручика ВВС Польши Мирослава Гермашевского.

«Дело» привлекло особо пристальное внимание журналистов и общественности, поскольку осужденный — сын первого и пока единственного польского космонавта Мирослава Гермашевского (у них одинаковые имена). Мирослав-старший совершил летом 1978 года орбитальный полет вместе с белорусским космонавтом Петром Климуком на корабле «Союз-30». Согласно обвинительному заключению, Гермашевский-младший совершил серьезное преступление: содействовал «дерзкой краже» 75 пистолетов П-64, 150 обойм к ним и 800 комплектов амуниции со склада военного аэродрома «Бемово» в Варшаве.

По сообщениям информационных агентств

Жак Ширак в Киеве

Среду и четверг президент Франции Жак Ширак провел в Киеве — с официальным визитом. Это первый французский визит на высшем уровне за семь лет существования независимой Украины.

Основной темой бесед Жака Ширака с украинским президентом Леонидом Кучмой и премьер-министром Валерием Пустовойтенко стал экономический кризис в России и закрытие Чернобыльской АЭС. Шираку, впрочем, есть о чем беспокоиться: французские инвесторы вложили в не самую стабильную экономику Украины порядка 50 млн. долларов.

Украина — основной торговый партнер России, и теперешний российский кризис может больно ударить по всей украинской экономике, отметил Ширак. Франция предпримет шаги, чтобы смягчить этот удар, вежливо пообещал французский президент, но о конкретных мерах речь как-то не шла.

Известно, что многие страны Запада давно настаивают на закрытии Чернобыльской АЭС, однако Украина хочет в обмен на это получить от Запада как можно больше средств. И тут Париж вряд ли будет лоббировать интересы Киева: как-никак Франция — самая «электроядерная» держава в Европе.

Михаил КАРПОВИЧ

Президент – это интересно

У школьников, которые приехали в Вильнюс на экскурсию из северных районов Литвы, спросили: что вы хотите увидеть в столице больше всего? Президента — ответили они.

Валдасу Адамкусу ничего не оставалось, как принять детей в своей резиденции (впрочем, это, конечно же, была заранее спланированная рекламная акция). Однако Адамкус был явно разочарован, когда узнал, что он интересен молодым людям всего лишь как достопримечательность. На вопрос: «А кто из вас хотел бы стать президентом Литовской Республики?» — только одна девочка из группы 30-ти школьников скромно подняла руку. Остальные не изъявили желания стать во главе государства.

ELTA

Квасьневский съел два президентских обеда

Президент Польши Александр Квасьневский с супругой Иолантой прибыли в Литву

Главная цель визита — участие в конференции «Евроатлантическая интеграция — ключевой аспект стабильности».

Конференция открылась вчера, а накануне чета Квасьневских посетила балтийский курорт Палангу, где президенты двух государств имели краткие переговоры, а потом — торжественный обед (с супругами, естественно). Так что не прошло и месяца, как Квасьневский снова посетил литовское побережье Балтики — в конце июля он присутствовал при закрытии учений NATO под названием *Baltic Challenge*.

А еще в программе Квасьневского — обед с бывшим литовским президентом Альгирдасом Бразаускасом. *«Экс-коммунист Бразаускас, надо полагать, ближе по взглядам социалисту Квасьневскому, чем бывший американский чиновник Адамкус»,* — иронизирует литовская пресса.

ELTA

Вспомним, как это было

Воздушные приключения

Ровно десять лет назад летчик-любитель Матиас Руст покинул места заключения и отправился в родной город Ведель, что в окрестностях славного Гамбурга. Общение Руста с советской пенитенциарной системой продолжалось пятнадцать месяцев вместо определенных судом четырех лет.

Начало у истории вполне водевильное. 28 мая 1987 года в финском населенном пункте Мальми 19-летний Руст сел в спортивный самолетик «Сессна-172», арендованный в авиаклубе Гамбурга, украсил голову мотоциклетным шлемом и запросил у диспетчера разрешение на прогулочный перелет в Стокгольм. Оторвавшись от земли, юный авиатор передумал и в скучную Швецию не полетел. В 14:25 в районе эстонского города Кохтла-Ярве он пересек границу Советского Союза и направился в сторону Москвы.

В строго охраняемом воздушном пространстве СССР авиалюбитель вел себя, как Бог на душу положит: произвольно менял высоту, вторгался во все попадавшиеся ему на пути воздушные коридоры, шел на бреющем полете над военными объектами. Добравшись до стольного града, Руст облетел Кремль на высоте 4—9 метров и, насладившись московскими красотами, в 18:45 посадил «Сессну» на Москворецкий мост и подрулил к Васильевскому спуску. В обвинительном заключении на сей счет будет сказано: «...умышленно нарушив общественный порядок, проявив особую дерзость и явное неуважение к обществу, правам и традициям советских граждан».

Первая реакция советской прессы была советской. В газете «Правда» в краткой заметке сообщалось, что в Вашингтоне на Южную лужайку Белого дома без спросу приземлился празднощатающийся вертолет — о московском госте ни слова. Зато потом посыпалось. Воздухоплавательное средство передвижения Руста стоило должности военному министру маршалу Соколову, командующему войсками противовоздушной обороны маршалу Колдунову, генералов мы уж не считаем. Единственный, кто добрым словом помянул опальных военачальников, был Юлий Ким:

Генералы ПВО,
вам навек спасибо —
Не убили вы его,
а ведь как могли бы!

Нет, не могли, а то обязательно убили бы. И зенитные комплексы на хулигана нацеливали, и перехватчик его облетел, а решающее слово все не могло слететь с уст маршала Колдунова. Как только он открывал рот, чтобы отдать приказ на поражение цели, над его головой беззвучно пролетал призрак южнокорейского «Боинга-747», сбитого советскими истребителями четырьмя годами ранее, 1 сентября 1983-го.

Не то чтобы маршалу явились тени 269 погибших пассажиров и членов экипажа. Просто раньше можно было не считаться с мировым сообществом, а теперь оно с молодым генсеком Горбачевым подружилось и про «империю зла» больше не вспоминает.

28 мая 1987-го, в самом начале третьего года перестройки, команда «Огонь!» не прозвучала. Руста взяли под стражу, и 2 сентября, через три месяца после приземления, он предстал перед судебной коллегией по уголовным делам Верховного суда СССР, которая приговорила его к четырем годам лишения свободы. Однако спустя год узника амнистировали, чтобы сделать канцлеру ФРГ Гельмуту Колю приятное.

Город Ведель приветствовал лихача гимном «О, эти потрясающие мужчины на своих летательных аппаратах!» (песня звучит в одноименном фильме, который в советском прокате безлико именовался «Воздушные приключения»).

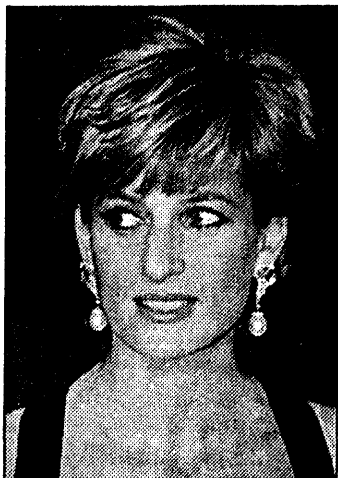
Вениамин ГИНОДМАН

Феномен принцессы Дианы

В прошлый понедельник Великобритания отметила траурную дату — первую годовщину со дня гибели принцессы Уэльской Дианы.

С раннего утра потоки англичан и туристов двинулись к Кенсингтонскому дворцу на западе Лондона, где находилась резиденция Дианы. Люди возлагали к воротам букеты цветов, крепили к ограде детские игрушки, коробки конфет, воздушные шары. Здесь же сотни открыток, плакатов, посланий с выражениями любви к «народной принцессе», скорби по ее безвременному уходу из жизни, уважения к благотворительной деятельности, которой она отдавала столько сострадания и энергии.

Приспущены национальные флаги над Букингемским дворцом, другими королевскими дворцами и государственными учреждениями страны. В церквах и храмах по всей стране звучали колокола, прошли поми-

нальные богослужения.

Газеты и программы телевидения всю неделю размышляют о «феномене Дианы», его значении для трансформации британского общества. Комментаторы приходят к выводу, что смерть принцессы во многом сплотила страну, привлекла общественное внимание к тяжкой участи тысяч англичан, обделенных здоровьем и материальным благополучием, и, главное, дала толчок к модернизации института монархии.

Представитель королевской семьи признал в эти дни, что ее члены стремятся «отразить в своем поведении и облике» заветы и идеалы принцессы Дианы. Практически это выражается в том, что королева чаще проводит встречи с народом в самых обычных местах — ресторане «Макдональдс», магазине хозяйственных товаров, даже в сельской пивнушке. Королевская семья активнее участвует в социальной жизни страны. Она стала более открыта, доступна, то есть в целом более демократична, считают британские аналитики.

С.П.

Ілля Капіевіч, беларус з Амстэрдама

Уладзімір АРЛОЎ

Гісторыя адлічвала апошнія гады XVI стагоддзя. На расійскі трон узышоў Пётр I, які добра ўсведамляў культурную і навуковую адсталасць сваёй дзяржавы. У Еўропе Расію з яе азіяцкімі парадкамі працягвалі лічыць краем дзікіх гіпербарэйцаў. Цар выпраўляе ў Еўропу свае Вялікае пасольства, у якім інкогніта едзе сам.

Царская зайздрасць

Першыя адкрыцці зусім не на карысць Расіі. Так, амаль у кожным больш-менш значным еўрапейскім горадзе працуюць друкарскія варштаты. У ягоных жа ўладаннях друкарняў усяго тры, прычым друкуюць яны практычна адны рэлігійныя кнігі. За цэлае стагоддзе выйшла ўсяго сем свецкіх кніжак, у ліку якіх такія захапляльныя выданні, як «Грамота о таможенных пошлинах» і «Соборное уложение». Што ўжо тут казаць пра даступную кожнаму адукаванаму еўрапейцу антычную спадчыну альбо пра навуковыя трактаты і літаратурныя творы сучасных аўтараў, калі ў асабістай бібліятэцы царэвіча Аляксея Міхайлавіча было ўсяго чатырнаццаць кніг?

Пазайздросціўшы адукаванай Еўропе, у Галандыі Пётр прымае рашэнне разгарнуць там друкаванне неабходных Расіі выданняў: «печатать книги математические, географические, земные, архитектурные, военные, морские и прочие художества...» За гэтае адказнае прадпрыемства бярэцца нідэрландскі купец-негацыянт Тысенг. Пасля аказалася, што ён вялікі авантурыст, бо не толькі не валодае рускай мовай, але нават не мае кірылічных шрыфтоў.

Вучоны ліцвін

I раптам негацыянту ўсміхаецца Фартуна. Ён даведваецца, што ў Амстэрдаме жыве вучоны ліцвін Ілля Капіевіч, які, апрача роднай беларускай, валодае яшчэ і польскай, нямецкай, рускай і галандскай мовамі, а на дадатак і лацінай.

Ілля Фёдаравіч Капіевіч (альбо Капіеўскі, як ён часта падпісваўся) прыйшоў на свет каля 1651 года і, паводле некаторых звестак, быў земляком славутага Пятра Мсціслаўца. Адукацыю еўрапейскага ўзроўню ён атрымаў у заснаванай князем Янушам Радзівілам Слуцкай кальвінскай гімназіі, дзе выкладанне галоўных дысцыплінаў ні ў чым не саступала універсітэцкім курсам. У Галандыю ж таленавітага беларуса прывялі ўцёкі ад пераследу з боку езуітаў.

Велізарную ролю ў плённым супрацоўніцтве Капіевіча з Тысенгам (пазней наш суайчыннік заснаваў уласную друкарню) адыгралі яшчэ і несумненныя літаратурныя здольнасці адукаванага мсціслаўца.

Вельмі часта заслугаю Капіевіча лічаць толькі шрыфт, які быў створаны ім на аснове шрыфта беларускага і ўсходнеславянскага першадрукара Францішка Скарыны (з улікам літараў лацінскага алфавіта — антыквы) і паслужыў у рэфармаванні расійскай азбукі. Дарэчы, пасля ўвядзення імператарам Пятром I у 1708 годзе так званых «грамадзянскіх» літараў іх у Расіі яшчэ некалькі дзесяцігоддзяў называлі «беларускай азбукай». Сапраўды, удасканаленая Капіевічам кірыліца, якой у ягонай «рэдакцыі» дагэтуль разам з рускімі карыстаюцца беларусы, украінцы, балгары, сербы, македонцы і іншыя народы, — гэта вельмі значны культурны набытак. Аднак заслугі Іллі Капіевіча–асветніка нязмерна шырэйшыя.

Бібліятэка Капіевіча

Вернемся да планаў імператара, што меў намер даць расійскаму чытачу цэлую бібліятэку патрэбных кніг. (Зрэшты, гаворку, відаць, лепей весці пра стварэнне самога чытацкага асяроддзя.) Задачаю Капіевіча быў падбор адпаведнай кнігі з наступнай адаптацыяй тэксту і перакладу. У той час у рускай мове практычна адсутнічала навуковая тэрміналогія, не існавала мноства паняццяў і катэгорыяў, што ставіла перад перакладчыкам надзвычай складаныя праблемы, якія Капіевіч пераадольваў з нязменным поспехам.

У 1699 годзе ў Амстэрдаме выходзіць у свет першая з ягоных кніг — «Введение краткое во всякую историю». Услед за ёю друкуюцца «Книга, учаща морского плавания...», «Краткое собрание Льва Миротворца...» (своеасаблівы падручнік ваенных навук), «Краткое и полезное руководение во арифметику...», «Буквар языка словенски...» Беларус Капіевіч складае і выдае першыя расійска-лацінска-нямецкі і расійска-лацінска-галандскі слоўнікі. Ён упершыню ўводзіць у кнігадрук нашых усходніх суседзяў арабскія лічбы, публікуе табліцу трыганаметрычных функцыяў і першую карту зорнага неба.

Яшчэ адно найцікавейшае выданне яго заснаванай у 1700 годзе амстэрдамскай друкарні — «Притчи Эссоповы», куды ўвайшлі сорак баек Эзопа і твор пад назваю «Гомерова брань, или Бог жаб и лягушек». Кніга ўпершыню знаёміла расійскага чытача з перакладамі на яго родную мову ўзораў антычнага прыгожага пісьменства. (Заўважым, што ў Беларусі творы Эзопа, як і іншых антычных аўтараў, былі вядомыя з часоў Кірылы Тураўскага.)

Выдадзеная беларусам Іллёй Капіевічам у Амстэрдаме «Книга, учаща морского плавания...»

Да нашых дзён

Апошнія гады Капіевіч пражыў у Расіі, дзе служыў у Пасольскім прыказе. Ёсць сведчанні, што ён балюча перажываў трагедыю сваёй Радзімы ў гады Паўночнай вайны, калі насельніцтва беларускіх земляў скарацілася амаль на трэць, калі загадамі Пятра былі спаленыя Магілёў і Віцебск, узарваная полацкая Сафія, дзе цар з прыдворнымі ўчыніў уласнаручную крывавую расправу над грэка-каталіцкімі святарамі.

Да нашых дзён гісторыя захавала дзесяць кніг Іллі Капіевіча. Усяго ж з 1699 да 1706 года ён выпусціў і падрыхтаваў да друку звыш дваццаці выданняў, якія сёння можна назваць навукова-папулярнымі. Зробленае Капіевічам высока ацанілі расійскія гісторыкі — знаўцы пятроўскае эпохі. Прызнаннем заслугаў нашага суайчынніка з'яўляецца і яго прысутнасць сярод персанажаў пушкінскага «Арапа Пятра Вялікага».

На заканчэнне хочацца нагадаць чытачу: шрыфт, якім надрукаваны гэты нумар НАВІНАЎ, трыста гадоў таму стварыў беларус Ілля Капіевіч.

Даты і лёсы

4 верасня

1953. Былі скасаваныя Асобая нарада пры МУС СССР, трыбуналы Міністэрства дзяржаўнай бяспекі, «тройкі», «пяцёркі» ды іншыя органы, якія без суда каралі людзей у сталінскую эпоху высылкай, зняволеннем і нават расстрэлам.

1965. У сваім шпіталі ў Афрыцы памёр французскі місіянер, медык і філосаф Альберт Швейцэр, лаўрэат Нобелеўскай прэміі міру. Ступень развіцця грамадства Швейцэр ацэньваў праз узровень гуманізму. Распрацаваў сістэму «універсальнай сусветнай маралі», у аснову якой быў пакладзены пастулат святасці ўсялякага жыцця. Апрача таго, Швейцэр быў выбітным арганістам і музыказнаўцам: метавіта ён адрадзіў цікавасць да забытых твораў Баха.

1888. Джордж Істман *(на здымку)* атрымаў патэнт на фотакамеру, у якую ўстаўлялася фатаграфічная стужка. У гэтым жа патэнтным пасведчанні быў зарэгістраваны таварны знак *Kodak*.

5 верасня

1648. У Брэсце быў расстраляны буйны прадстаўнік старабеларускай літаратуры, зацяты вораг уніі і каралеўскай улады Афанасій Філіповіч, які вёў агітацыю на карысць паўстанцаў-казакоў Б.Хмяльніцкага. Між іншым, Філіповіч быў выхавальнікам прэтэндэнта на маскоўскі трон Яна Фаусціна Лубы — сына Лжэдзімітрыя і Марыны Мнішак (верагоднага ўнука Івана Жахлівага). Луба загінуў у бітве з казакамі 20 верасня.

1918. Савецкія ўлады абвесцілі, што жыццё Леніна (пасля замаху эсэркі Каплан) уратаванае. Тым не менш СНК прыняў пастанову пра разгортванне «чырвонага тэрору» супраць ворагаў рэвалюцыі, у тым ліку пра стварэнне канцэнтрацыйных лагераў.

1967. Крымскім татарам, выселеным на Усход у 1944 г., было дазволена вяртацца на радзіму. Амаль палова з іх загінула яшчэ ў першыя паўтара года ссылкі (200 тыс. з 420 тыс. чалавек).

1997. У Празе было ўрачыста адзначанае 480-годдзе беларускага кнігадрукавання. У цэнтры горада з'явіўся помнік Францішку Скарыну.

6 верасня

Дзень беларускага пісьменства і друку

1943. Мінскія падпольшчыцы У.Казлова і К.Гур'ева ўзарвалі казіно. Загінулі каля 30, былі параненыя 50 нямецкіх афіцэраў.

1947. Саўмін БССР прыняў пастанову «Аб дадатковым падаткаабкладанні кулацкіх гаспадарак заходніх абласцей Беларусі». У выніку тысячы сем'яў заможных сялянаў былі раскулачаныя.

1970. Палесцінскія тэрарысты ўгналі адразу тры авіялайнеры — брытанскі, амерыканскі і швейцарскі. Прызямліліся яны ў Іарданіі; пасажыраў і пілотаў адпусцілі, а самалёты ўзарвалі.

1991. СССР прызнаў незалежнасць Латвіі, Літвы і Эстоніі.

1996. Вярхоўны Савет Беларусі прыняў пастанову аб правядзенні 24 лістапада рэферэндуму па зменах у Канстытуцыі (прэзідэнт патрабаваў прызначыць яго на 7 лістапада).

1997. Адбыўся ўстаноўчы з'езд Маладога Фронту.

7 верасня

1933. Усесаюзны стараста Міхаіл Калінін выступіў на Ўсебеларускім злёце калгасных конюхаў.

1943. У справаздачы нямецкіх уладаў аб гаспадарчым становішчы ў генеральнай акрузе «Беларусь» было адзначана, што перадача зямлі сялянам дала плён: «ураджай у прыватных гаспадарках не быў знішчаны бандытамі *(г.зн. партызанамі)*, у той час як у дзяржаўных маёнтках быў знішчаны на 95 працэнтаў».

1943. Італія абвесціла сваю капітуляцыю ў Другой сусветнай вайне.

1958. Мэры Дэвіс усталявала рэкорд у бесперапынным балбатанні сярод жанчын. Яна пачала гаварыць у мікрафон радыёстанцыі Буфала (ЗША) яшчэ 2 верасня і спынілася толькі праз 110 гадзінаў 30 хвілінаў і 5 секундаў. Рэкардсменам сярод мужчын з'яўляецца індыец С.Джаяраман, які ў 1989 г. распавядаў байкі 360 гадзінаў запар.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ

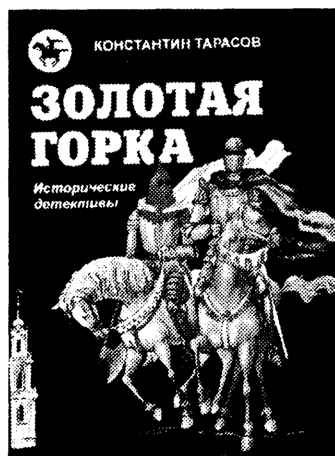
Удзячныя нашчадкі помняць пра Касцюшку

Ёсць надзея, што ў Брэсцкай вобласці ўсё ж з'явіцца памятны знак слаўнаму сыну беларускай зямлі Тадэвушу Касцюшку.

300 мільёнаў рублёў пералічаны з бюджэту Брэсцкай вобласці для фінансавання работ па ўстаноўцы мемарыяльнага знака. Ні ў кога не ўзнікала сумненняў у неабходнасці ўстаноўкі такога знака на радзіме славутага суайчынніка ў Марачоўшчыне (цяпер гэта Івацэвіцкі раён). Аднак перамовы вяліся на працягу некалькіх гадоў, і пастаянна ўзнікалі спрэчкі наконт тэксту на памятнай дошцы.

У пачатку года Брэсцкі аблвыканкам прыняў рашэнне аб устаноўцы мемарыяльнага знака да 1 жніўня, але з прычыны адсутнасці сродкаў да гэтай даты была гатовая толькі памятная дошка. Цяпер, трэба спадзявацца, работы пойдуць хутчэй. Упраўленне культуры мае намер устанавіць і мемарыяльны знак, і памятную дошку з наступным тэкстам: *«Тут, ва ўрочышчы Марачоўшчына, нарадзіўся Андрэй Тадэвуш Банавентура Касцюшка, вялікі сын беларускай зямлі, які ў далейшым стаў нацыянальным Героем Польшчы, Злучаных Штатаў Амерыкі, Ганаровым грамадзянінам Францыі. Удзячныя нашчадкі Брэстчыны. 1998 г.».*

БелаПАН

Вышли в свет исторические детективы Константина Тарасова

«Золотая горка» – минские боевики

Наконец-то среди множества российского издания книжек, где на обложках супермены и супергерл с тесаками и пистолетами сводят счеты с «новыми русскими», появилось белорусское издание с двумя рыцарями на обложке — зло и следующее за ним наказание в маске палача. Это герои повести «Черный шлях», реальные события которой происходили на Ошмянщине, и могут дать фору любому выдуманному триллеру.

Название повести «Золотая горка» не означает погони ее героев за золотом. Так назывался и называется район Минска, где стоит костел св. Роха. Тут разворачиваются основные коллизии повести о беспощадной войне между минскими боевиками и минскими жандармами.

В книге есть повесть «Тропа Каина» — единственное на сегодняшний день произведение в нашей литературе, посвященное трагедии Беларуси в 1654—1667 гг., когда погиб каждый второй белорусский житель. Острый сюжет, тревожная тайна, напряженный стиль, преступления, любовь, знаменитые битвы соединяют удовольствие от чтения с пользой исторического знания.

Книга Константина Тарасова выпущена издательством «Лекция» в серии «Ночной гонец», в которой будут издаваться исторические повести и детективы на белорусские сюжеты.

Б.П.

ПАНЯДЗЕЛАК
7 ВЕРАСНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00** Резонанс. **08.50** Телебарометр. **09.05** Потребительская корзина. **09.20** Премьера песни. **09.35** «Я рисую». **09.50** Телевизионный Дом кино. **10.15** Здоровье. **10.45**, **18.20** «Блистательные Азераки». **11.35** Бездельник. **12.05** Теленавигатор. **12.25** «А музыка звучит...» **13.00**, **15.00**, **18.00**, **00.05** Новости. **13.15** «Голливудские хроники». Д/ф. **14.30** Параграф. **14.50** Музыкальный антракт. **15.00** Новости. **15.15** Видеокурс французского языка. **15.40** «Девочка и океан». **16.05** ТВ — школе. География Беларуси. 9-й класс. **16.30** Регион. **17.00** Концертный сезон. **17.30** Гости в дом. **19.15** Белорусский хит-парад. **19.25** «Сегодня с вами...» **20.05** Третий тайм. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Понедельник с «Христофором». **22.15** «Осень». Х/ф. **23.45** Телевизионный Дом кино.

ОРТ
17.00, **23.55** Новости. **17.20** «Роксолана — пленница султана». **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **18.30** Угадай мелодию. **19.00** «Человек в маске». **19.45** «Спокойной ночи, малыши!». **20.00** Время. **20.40** «Горец». **21.50** «Жизнь замечательных людей». **22.25** «Любить». Х/ф. **00.05** Программа передач.

РОССИЯ
16.00, **19.00**, **23.00** Вести. **16.35** «Башня». **17.05** Любовь с первого взгляда. **17.30** «Доктор Марго». Х/ф. **18.30**, **22.45** Дежурная часть. **19.30** Подробности. **19.45** Сам себе режиссер. **20.15** «Невеста из Парижа». Х/ф. **21.45** Акуна Матата. **23.30** Автошоу. **00.00** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00, **11.30**, **23.20** Программа передач. **07.05**, **13.00**, **19.30**, **23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25** «Свистун». Х/ф. **08.45** Петербургский гурмэ. **09.00**, **11.00**, **15.00**, **17.00** Новости. **09.05**, **21.05** «Лев Толстой». Х/ф. 1-я с. **10.25** «Рассвет». **10.30**, **18.00** «Дом на Волхонке». **11.05** «Мариинский театр». **11.35** «Смотрите, кто пришел». Спектакль. **14.35** Фотопортрет. **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** Мультфильмы. **15.50** «Лукоморье». **16.10** «Легенды театра». **16.20** С.Рахманинов. Симфонические танцы. **17.05** «2003». **17.10** «Петербургские портреты». **17.35** Вижу цель! **18.25** «Завещание XX века». **19.05** «С симфоническим оркестром вокруг света». **19.20** Чудо-сказка. **19.50** «Свидание». Д/ф. **20.45** После новостей... **22.25** «Дом у дороги». **22.35** «Негаснущие звезды».

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10** «Медведь». Х/ф. **09.00**, **11.00**, **13.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00** Сегодня. **09.15** Вчера в «Итогах». **10.15** «Итого». **10.35** Итоги. **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00**, **22.40** Сегодняючко. **15.15** «Улица Сезам». **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18:40** Герой дня. **19.00** «Война и мир». Х/ф. **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** Футбольный клуб.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00 «Визит к Минотавру». 5-я с. **10.15** «За спичками». **11.50** «О бедном гусаре замолвите слово». **14.15** «ТАСС уполномочен заявить...» **15.20**, **18.05** КиНовости. **15.30** «Иваново детство». **17.00** «Два капитана». 1-я с. **18.15** «Кто войдет в последний вагон». **19.45** «Горячев и другие». **20.35** «Царская охота». 2 серии. **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Контрабанда». Д-17. 3-я с. **10.30**, **20.00** КиНовости. **10.40** «Дом 11 по улице Хэрроухаус». Д-13. **12.15** «Северная звезда». С. **13.40** «Опус мистера Холланда». Д-13. **16.00** «Властитель». Д-13. **17.40** «Закон Берка». Д-13. **18.30** «Сокрушитель». Д-17. **20.15** «Мы». Д-13. **21.45** «Судебное согласие». Д-13. **23.25** «Этой ночью». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Итоги. Спорт. **06.30**, **14.10** Урок настольного тенниса. **06.45**, **13.00** Аэробика. **07.10** Шахматы. **07.40** Большой ринг. **08.55** Теннис. Чемпионат США. **13.25** Баскетбольное обозрение WNBA. **11.00**, **14.00**, **21.00** Новости. **14.25** «Горячий песок». **14.55** Фестиваль горных фильмов. «Гималайский дуплет». **15.20** Автогонки мировой серии Fedex CART. **17.25** «Железный фактор».

МУЗЫКА
07.00, **13.00**, **19.00** Прогноз погоды. **07.05**, **08.00**, **10.00**, **11.00**, **13.05**, **14.00**, **16.00**, **17.00**, **19.05**, **20.00**, **22.00**, **23.00** Русский час с «Виршами» от театра «Квартет И». **09.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00**, **00.00** Музыка из-за бугра. **12.00** «Терем-хит-парад».

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** Мультпланета. **19.00** «Странные истории». Х/ф. **20.45** Музпарад. **20.55** Автомобили и запчасти. **21.00** «На опасной земле». Х/ф.

АЎТОРАК
8 ВЕРАСНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00**, **13.00**, **15.00**, **18.00**, **00.05** Новости. **08.15** Сельчане. **08.45** Потребительская корзина. **09.00** ТВ — школе. География Беларуси. 9-й класс. **09.25** «Вас вызывает Спортландия». **10.10** Туробьектив. **10.35**, **18.20** «Династия-2. Семья Колби». Х/ф. **11.30** Гости в дом. **11.55** «Праздник Купалья в Дудутках». **12.25** Акколада. **13.15** К 60-летию поэта А.Гречаникова. **14.00** Автопарк. **14.10** «Прелюдия». Д/ф. **14.35** «Макаенка, 9». **15.15** «Д'Артаньян и три пса». **15.40** «Девочка и океан». **16.05** ТВ — школе. Изобразительное искусство. 5-й класс. **16.25** Окружающий мир. **17.00** Уроки Н.Новожиловой. **17.30** Многоголосие. **19.20** Белорусский хит-парад. **19.30** «Сегодня с вами...» **20.05** Музыкальный салон. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Спикер-хата». **22.15** «Культпоход в театр». Х/ф. **23.45** Международные спортивные новости. **00.20** КВН.

ОРТ
08.00, **11.00**, **14.00**, **17.00**, **23.25** Новости. **08.15**, **17.20** «Роксолана — пленница султана». **09.00** «Человек в маске». **09.45** Смехопанорама. **10.20** Домашняя библиотека. **10.30**, **18.30** Угадай мелодию. **11.15** «Вместе». **14.20** «Тин-Тин идет по следу». **15.00** Счастливый случай. **15.40** «Лето наших надежд». Х/ф. **16.10** «...До шестнадцати и старше». **16.30** «Вокруг света». **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **19.00** «Тема». **19.45** «Спокойной ночи, малыши!». **20.00** Время. **20.40** «Человек-амфибия». Х/ф. **22.40** «Песня года». **23.35** Программа передач.

РОССИЯ
06.00 Доброе утро, Россия. **08.15**, **22.45** Дежурная часть. **08.30**, **18.30** «Марьина роща». **08.55** Медицинский вестник. **09.00** На заметку. **09.05** Товары — почтой. **09.10** «Санта-Барбара». **10.00**, **16.00**, **19.00**, **23.00** Вести. **15.15** «Позвоните Кузе!» **15.30** «Первые поцелуи». **16.35** «Башня». **17.05** Кроссворд. **17.30** «Доктор Марго». **19.30** Подробности. **19.45** «Аншлаг». **20.15** «Хозяин тайги». Х/ф. **21.50** «Пси фактор». **23.30** Живая коллекция. **00.25** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00, **11.30**, **23.20** Программа передач. **07.05**, **13.00**, **19.30**, **23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25** «Свидание». Д/ф. **08.15** Консилиум. **08.45** Книжный кладезь. **09.00**, **11.00**, **15.00**, **17.00** Новости. **09.05**, **21.05** «Лев Толстой». **10.30**, **17.50** «Дом на Волхонке». **10.50** «Клаустрофобия» Льва Додина. **11.05** «Под сенью дружных муз». **11.35** «Поэтические позвонки». **11.50** Профессия — дирижер. **12.30** «Осенние портреты». **13.15** Международное обозрение. **13.55** Петер Штайн. Режиссер в меняющемся мире. **15.05** «Школьный учитель». Х/ф. **15.50** «Лукоморье». **16.10** Золотая карта России. **16.35** «Жили-были». **17.05** «2003». **17.10** «Русская усадьба». **17.35** Ноу-хау. **18.20** «Завещание XX века». **19.00** «С симфоническим оркестром вокруг света». **19.15** Чудо-сказка. **19.50** «Михаил Ромадин. Из дневника художника». Д/ф. **20.45** После новостей. **22.30** Джазофрения.

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10**, **21.40** «Ее звали Никита». Х/ф. **09.00**, **11.00**, **13.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00** Сегодня. **09.15** «Легенда о динозавре». Х/ф. **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00**, **22.40** Сегодняючко. **15.15** «Улица Сезам». **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Война и мир». Х/ф. **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** «Чтица». Х/ф.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, **20.25** «Горячев и другие». **09.55** «Радуга». **11.25** «Кто войдет в последний вагон». **12.55** «Царская охота». 2 серии. **15.00**, **20.15** КиНовости. **15.10**, **17.00** «Два капитана». 1-я и 2-я с. **16.15** «Думы». **18.15** «Прощание». 2 серии. **21.15** «Мы из джаза». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35**, **17.00** «Закон Берка». Д-13. **10.25**, **16.50** КиНовости. **10.35** «Этой ночью». Д-17. **12.00** «Судебное согласие». Д-13. **13.40** «Мы». Д-13. **15.10** «Сокрушитель». Д-17. **17.45** «Рожденный бежать». Д-17. **19.20** «Поэтичная Джастис». Д-17. **21.05** «Двойной взрыв». Д-13. **22.35** «Фаринелли-кастрат». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Программа передач. **06.05**, **14.10** Урок волейбола. **06.20**, **13.20** Аэробика. **06.45**, **14.45** Американский футбол. **09.10**, **17.55** Теннис. Чемпионат США. **13.45** Фестиваль горных фильмов. «Соло». **11.00**, **14.00**, **20.00** Новости. **14.25** «Рядом». **16.55** Хоккей.

МУЗЫКА
07.00, **13.00**, **19.00** Прогноз погоды. **07.05**, **08.00**, **10.00**, **11.00**, **13.05**, **14.00**, **16.00**, **17.00**, **19.05**, **20.00**, **22.00**, **23.00** Русский час с «Виршами» от театра «Квартет И». **09.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00**, **00.00** Музыка из-за бугра. **12.00** «Русский час» с гостем в студии.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** Мультпланета. **19.00** «Тихие шаги смерти». Х/ф. **20.00** Европа сегодня. **20.30** Вечарніца. **20.45** «Горец». **21.30** «Альфа». **22.00** «Фауст». Х/ф.

СЕРАДА
9 ВЕРАСНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00**, **13.00**, **15.00**, **17.45**, **00.35** Новости. **08.15** Окружающий мир. **08.45** Потребительская корзина. **09.00** ТВ — школе. Изобразительное искусство. 5-й класс. **09.20** Око. **09.40** Компьютерный полигон. **10.00** Многоголосие. **10.35**, **18.55** «Династия-2. Семья Колби». **11.30** Видимо-невидимо. **12.30** «А музыка звучит...» **13.15** «Голливудские хроники». Д/ф. **14.30** «Все про все». **15.10** Видеокурс французского языка. **15.35** «Девочка и океан». **16.00** «5х5». **16.30** Судьба моя и надежда. **16.55** Футбол. Чемпионат Беларуси. «Днепр-Трансмаш» (Могилев) — «Динамо» (Минск). **19.50** Белорусский хит-парад. **20.00** «Сегодня с вами...» **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Киностружка». **22.15** «Кристина». Х/ф. **23.55** Королевская охота. **00.50** Темная комната.

ОРТ
08.00, **11.00**, **14.00**, **17.00**, **23.25** Новости. **08.15**, **17.20** «Роксолана — пленница султана». **09.00** «Тема». **09.45** В мире животных. **10.20** Домашняя библиотека. **10.25** Джентльмен-шоу. **11.15** «Вместе». **14.20** «Тин-Тин идет по следу». **14.45** «Классная компания». **15.15** Зов джунглей. **15.40** «Новые приключения Синдбада». **16.10** «...До шестнадцати и старше». **16.30** «Вокруг света». **18.00** Футбол. Чемпионат России. «Спартак» — «Тюмень». **18.50** «Спокойной ночи, малыши!». **19.50** Погода. **20.00** Время. **20.40** «Анна Каренина». Х/ф. **23.35** Программа передач.

РОССИЯ
06.00 Доброе утро, Россия. **08.15**, **23.30** Дежурная часть. **08.30**, **18.30** «Марьина роща». **08.55** Нефть. **09.00** На заметку. **09.05** Товары — почтой. **09.10** «Санта-Барбара». **10.00**, **16.00**, **19.00**, **23.00** Вести. **15.15** «Позвоните Кузе!» **15.30** «Первые поцелуи». **16.35** «Башня». **17.05** Кроссворд. **17.35** «Доктор Марго». **19.30** Подробности. **19.45** «Два рояля». **20.30** «Навахо блюз». Х/ф. **22.05** «Агата Кристи. Пуаро». **23.45** Горячая десятка. **00.40** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00, **11.30**, **23.20** Программа передач. **07.05**, **13.00**, **19.30**, **23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25** «Михаил Ромадин. Из дневника художника». Д/ф. **08.20** «Гость другого поколения». **08.45** Музыкальный экспромт. **09.00**, **11.00**, **15.00**, **17.00** Новости. **09.05** Петер Штайн. Режиссер в меняющемся мире. **10.05**, **17.30** «Дом на Волхонке». **10.35** «Окно». **11.05** «Русская усадьба». **11.35** «Поэтические позвонки». **11.50** «Жены гениев». **12.25** «Юрий Долгорукий, хау ду ю ду?» **13.15** «Без визы». **13.30** «С потолка». **13.55** «Царская ложа». **14.35** А.Аверченко. «Литератор». **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** «Школьный учитель». **15.45** «Лукоморье». **16.10** Мне снится Ясная Поляна. **17.05** «2003». **17.10** Академия спорта. **18.00**, **21.05** «И свет во тьме светит». Телеспектакль. Ч.1-я и 2-я. **19.15** Чудо-сказка. **19.50** «Кто мы?». **20.20** «Все превращается в стихи». **20.45** После новостей... **22.25** Вспоминая конкурс им. П.И.Чайковского.

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10**, **21.40** «Ее звали Никита». **09.00**, **11.00**, **13.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00** Сегодня. **09.15** «Поезд вне расписания». Х/ф. **10.30** Мультфильм. **10.40** «Среда». **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00**, **22.40** Сегодняючко. **15.15** «Улица Сезам». **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Война и мир». **20.40** «Куклы». **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** «Сумерки». **00.05** «Футбольный клуб».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, **20.00** «Горячев и другие». **09.55** «Прощание». 2 серии. **12.00** «Мы из джаза». **13.25**, **17.00** «Два капитана». **14.40** «Житейское дело». **15.15**, **18.25** КиНовости. **15.25** «Казаки». **18.35** «Вас вызывает Таймыр». **20.55** «Такси-блюз». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35**, **17.10** «Закон Берка». Д-13. **10.20** «Рожденный бежать». Д-17. **11.55**, **19.25** КиНовости. **12.05** «Фаринелли-кастрат». Д-17. **13.55** «Поэтичная Джастис». Д-17. **15.40** «Двойной взрыв». Д-13. **18.00** «Два придурка с поросенком». Д-13. **19.35** День рождения звезды. Майкл Китон. **20.00** «Впасть в немилость». Д-13. **21.40** «Смертельная расплата». Д-17. **23.05** Фильмзагадка.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Программа передач. **06.05**, **13.45** Урок бодибилдинга — «Крутые девчонки». **06.20**, **12.20** Аэробика. **06.45** «Рядом». **07.05** Хоккей. **08.00**, **11.00**, **14.00**, **20.00**, **23.00** Новости. **08.10**, **17.55** Теннис. Чемпионат США. **12.45** «Железный фактор». **13.15** Шахматы. **14.10** Вечер в Парижском дворце «Берси». **15.30** «Акваспорт». **16.00** Футбол. Чемпионат Германии. **23.10** Футбол. Чемпионат России. «Зенит» — «Динамо».

МУЗЫКА
07.00, **13.00**, **19.00** Прогноз погоды. **07.05**, **08.00**, **10.00**, **11.00**, **13.05**, **14.00**, **16.00**, **17.00**, **19.05**, **20.00**, **22.00**, **23.00** Русский час с «Виршами» от театра «Квартет И». **09.00**, **12.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00**, **00.00** Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** Мультпланета. **19.00** «Тихие шаги смерти». Х/ф. **20.00** Аэробика. **20.30** Вечарніца. **20.40** «Горец». **21.45** Формула безопасности. **22.15** «Убийственная внешность». Х/ф.

ЧАЦВЕР
10 ВЕРАСНЯ

БТ
13.00, **15.00**, **18.00**, **00.20** Новости. **13.15** «Голливудские хроники». Д/ф. **14.30** Музыкальный антракт. **14.45** Потребительская корзина. **15.10** «Д'Артаньян и три пса». **15.35** «Девочка и океан». **16.00** ТВ — школе. Белорусская литература. 11-й класс. **16.30** Родное слово. **17.05** Фильм-концерт. **18.20** «Династия-2. Семья Колби». **19.15** Белорусский хит-парад. **19.20** «Сегодня с вами...» **20.00** Сделано в Беларуси. **20.15** Криминальная хроника. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Отбой». **22.15** «Прощай, шпана замоскворецкая...» Х/ф. **23.55** «Крок». **00.35** Акколада.

ОРТ
08.00, **11.00**, **14.00**, **17.00**, **23.20** Новости. **08.15**, **17.20** «Роксолана — пленница султана». **09.00** «Черноморские пираты XX века». Д/ф. **09.45** Пока все дома. **10.20** Домашняя библиотека. **10.25**, **18.30** «Эти забавные животные». **11.15** «Вместе». **14.20** «Невероятные приключения Джонни Квеста». **14.45** «Классная компания». **15.15** Детские анекдоты. **15.40** «Новые приключения Синдбада». **16.10** «...До шестнадцати и старше». **16.30** «Вокруг света». **18.00** Погода. **18.05** Час пик. **19.05** Клуб «Белый попугай». **19.45** «Спокойной ночи, малыши!». **20.00** Время. **20.40** «Законный брак». Х/ф. **22.35** «Тринадцать чемпионов». Х/ф. **23.30** Программа передач.

РОССИЯ
06.00 Доброе утро, Россия. **08.15**, **23.30** Дежурная часть. **08.30**, **18.30** «Марьина роща». **08.55** Мир здоровья. **09.00** На заметку. **09.05** Товары — почтой. **09.10** «Санта-Барбара». **10.00**, **16.00**, **19.00**, **23.00** Вести. **15.15** «Позвоните Кузе!» **15.30** «Первые поцелуи». **16.35** «Башня». **17.05** «Лабиринт». **17.35** «Матери, жены и любовницы». Х/ф. **19.30** Подробности. **19.45** «Добрый вечер!» **20.15** «Безумный». Х/ф. **22.00** «Притворщик». **23.45** Чемпионат мира по вольной борьбе. **00.45** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00, **11.30**, **23.20** Программа передач. **07.05**, **13.00**, **19.30**, **23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25**, **21.05** «Вечный муж». Х/ф. 1-я с. **08.45** «Легенды театра». **09.00**, **11.00**, **15.00**, **17.00** Новости. **09.05** «Йеллоустоун». Д/ф. **10.05** «Под сенью дружных муз». **10.30**, **18.15** «Дом на Волхонке». **11.05** А.Кузнецов и его друзья. **11.15** «Детский мир». **12.05** Пять вечеров с А.Володиным. **13.15** «Старое танго». **13.45** «Без визы». **13.55** Лирика А.С.Пушкина. **14.05** П.Чайковский. 5-я симфония. **15.05** «Школьный учитель». **15.50** «Лукоморье». **16.10** «Преодоление хаоса». **16.40** Вальсы И.Штрауса. **17.05** «2003». **17.10** «Российский курьер». **17.50** Новое кино. **19.05** Мультфильм. **19.15** Чудо-сказка. **19.50** Ф.Рабле. «Гаргантюа и Пантагрюэль». **20.35** Зажгите свечи! **20.45** После новостей... **22.30** «Апокриф».

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.10**, **21.40** «Ее звали Никита». **09.00**, **11.00**, **13.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00** Сегодня. **09.15** «На своей земле». Х/ф. **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00**, **22.40** Сегодняючко. **15.15** «Улица Сезам». **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.35** «Доктор Куин, женщина-врач». **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Война и мир». **23.15** Сегодня в полночь. **23.40** «Золотой граммофон».

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, **19.50** «Горячев и другие». **09.55** «Казаки». **11.25** «Вас вызывает Таймыр». **12.50**, **17.00** «Два капитана». **14.15** «Новые приключения янки при дворе короля Артура». **16.50**, **18.10** КиНовости. **18.20** «Законный брак». **20.45** «Убить дракона». 2 серии. **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35**, **17.15** «Закон Берка». **10.20** Фильм-загадка. **12.15** «Впасть в немилость». Д-13. **13.55** «Смертельная расплата». Д-17. **15.50** «Два придурка с поросенком». Д-13. **18.00** «Пасхальная лихорадка». Д-13. **19.45** КиНовости. **19.55** «Опекун». Д-13. **21.40** «Кэл». Д-17. **23.20** «Подонки». Д-17.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00 Программа передач. **06.05**, **14.45** Урок настольного тенниса. **06.20**, **12.25** Аэробика. **06.45** «Акваспорт». **07.15** Удивительные игры народов мира. **08.00**, **11.00**, **20.00** Новости. **08.10**, **17.55** Теннис. Чемпионат США. **12.50** Футбол. Чемпионат России. «Зенит» — «Динамо». **15.00** «Футбольный клуб» представляет чемпионат России. **16.00** Гималайские сюжеты. **17.00** «Мир скорости». **17.30** Футбол. Чемпионаты стран Латинской Америки.

МУЗЫКА
07.00, **13.00**, **19.00** Прогноз погоды. **07.05**, **08.00**, **10.00**, **11.00**, **13.05**, **14.00**, **16.00**, **17.00**, **19.05**, **20.00**, **22.00**, **23.00** Русский час. **09.00**, **12.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00**, **00.00** Музыка из-за бугра. **10.45**, **16.45**, **22.45** Культурные новости.

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** Мультпланета. **19.00** Худ. фильм «Тихие шаги смерти». **20.00** Новости «К-видео». **20.30** Вечарніца. **20.45** «Горец». **21.30** ВАНТ представляет... Рынок. **22.00** «За бортом». Х/ф.

ПЯТНІЦА
11 ВЕРАСНЯ

БТ
07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00**, **13.00**, **15.00**, **18.00**, **00.10** Новости. **08.15** Усадьба. **08.45** Потребительская корзина. **09.00** ТВ — школе. Белорусская литература. 11-й класс. **09.25** Судьба моя и надежда. **09.50** Королевская охота. **10.35**, **18.20** «Династия-2. Семья Колби». **12.25** «А музыка звучит...» **13.10** «Голливудские хроники». **14.00** «Все мы родом из детства». **15.10** Видеокурс французского языка. **15.35** «Девочка и океан». **16.00** Мультфильм. **16.15** «Розы у цитадели». **16.30** «Риск-версия». **17.00** Уроки Н.Новожиловой. **17.30** «Максим Богданович. Я не печалюсь...» Д/ф. **19.20** «Сегодня с вами...» **19.55** Белорусский хит-парад. **20.05** Бездельник. **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.55** «Банка комиксов». **22.15** «Солнце бродяг». Х/ф. **00.00** Автопарк. **00.25** «Видеопроцесс». **00.40** Греко-римская борьба.

ОРТ
08.00, **11.00**, **14.00**, **17.00**, **23.20** Новости. **08.15**, **17.20** «Роксолана — пленница султана». **09.05** Клуб путешественников. **09.55** Смак. **10.25** «Играй, гармонь любимая!». **11.15** «Вместе». **14.20** «Сказка, рассказанная ночью». Х/ф. **15.35** «Улица Сезам». **16.05** «Чердачок Фруттис». **16.30** «Вокруг света». **18.05** Погода. **18.10** Здоровье. **18.45** «Поле чудес». **19.45** «Спокойной ночи, малыши!». **20.00** Время. **20.40** «Смерть в объективе». Х/ф. **22.35** Взгляд. **23.35** «Исповедь содержанки». Х/ф. **01.10** Программа передач.

РОССИЯ
06.00 Доброе утро, Россия. **08.15**, **22.40** Дежурная часть. **08.30**, **18.30** «Марьина роща». **08.55** Мир здоровья. **09.00** На заметку. **09.05** Товары — почтой. **09.10** «Санта-Барбара». **10.00**, **16.00**, **19.00**, **23.00** Вести. **15.15** «Позвоните Кузе!» **15.30** «Первые поцелуи». **16.35** «Башня». **17.05** «У всех на устах». **17.35** «Матери, жены и любовницы». **19.30** Подробности. **19.45** «Аншлаг». **20.45** «Молодые стрелки». Х/ф. **23.30** «Валентино возвращается». Х/ф. **01.00** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА
07.00, **11.30**, **23.20** Программа передач. **07.05**, **13.00**, **19.30**, **23.00** Новости культуры. **07.20** Погода. **07.25**, **21.05** «Вечный муж». Х/ф. 2-я с. **08.40** Клавир. **09.00**, **11.00**, **15.00**, **17.00** Новости. **09.05** Российский курьер. **09.45** «Преодоление хаоса». **10.10** «Дом на Волхонке». **11.05** «Негаснущие звезды». **11.35** «Пядь земли». Х/ф. **13.15** «Без визы». **13.25** Рихард Штраус. «Жизнь героя». **14.15** Кузьма Петров-Водкин. **14.45** Вместе с Фафалей. **15.05** «Школьный учитель». **15.50** «Лукоморье». **16.10** Золотая карта России. **16.35** «Ваших дух золотые россыпи». **17.05** «2003». **17.10** Парадоксы истории. **17.40** «Вечер с...» **19.15** Чудо-сказка. **19.50** Альфред Шнитке. Век. Жизнь. Музыка. **20.35** «Легенды театра». **20.45** После новостей... **22.20** «Царская ложа».

НТВ
05.00 Сегодня утром. **08.30** «Русский век». **09.00**, **11.00**, **13.00**, **15.00**, **18.00**, **21.00** Сегодня. **09.15** «Ключи от форта Байяр». **11.20** «Старый телевизор». **13.15** «Любовь и тайны Сансет Бич». **14.00** Сегодняючко. **15.15** Дог-шоу. **15.45** «Удивительные странствия Геракла». **16.30** «Любовные истории, которые потрясли мир». **17.00** Футбольный клуб. **17.30** Впрок. **17.40** Криминал. **18.40** Герой дня. **19.00** «Таможня». Х/ф. **20.25** «Куклы». **21.45** «Весь Жванецкий». 1-я с. **22.15** «Спящие». Х/ф.

НТВ+
НАШЕ КИНО
09.00, **20.10** «Горячев и другие». **09.55** «Законный брак». **11.25** «Убить дракона». 2 серии. **13.25**, **17.00** «Два капитана». **14.35**, **18.15** КиНовости. **14.45** «Сто грамм» для храбрости». **15.25** «В добрый час!» **18.25** «Свадьба с приданым». **21.10** «Обратная точка». **21.10** «Преферанс по пятницам». **22.40** Завтра в программе.

МИР КИНО
09.30 Сегодня в программе. **09.35** «Закон Берка». Д-13. **10.20** «Пасхальная лихорадка». Д-13. **12.05**, **20.05** КиНовости. **12.15** «Кэл». Д-17. **13.55** «Миссис Мунк». Д-13. **15.35** «Опекун». Д-13. **17.20** «Контрабанда». Д-17. **18.15** «Три желания». Д-13. **20.15** «Голубой тигр». Д-17. **21.45** «Проект «Х». С. **23.30** «Повелитель иллюзий». Д-17. **01.15** На съемочной площадке фильма «Чистая страница».

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ
06.00, **20.10** Программа передач. **06.05**, **13.45** Урок шахмат. **06.20**, **12.20** Аэробика. **06.45** Футбол. Чемпионаты стран Латинской Америки. **07.10** «Мир скорости». **07.40** «Рядом». **08.00**, **11.00**, **14.00**, **20.00**, **22.30** Новости. **08.10**, **20.25** Теннис. Чемпионат США. **12.45** Ринкбол. Чемпионат мира. **14.10** Фигурное катание. **16.00** «Горячий песок». **16.30** Тайский бокс. **17.15** Автоспорт. **18.10** Футбол. Чемпионат Бразилии. **20.10** Программа передач.

МУЗЫКА
07.00, **13.00**, **19.00** Прогноз погоды. **07.05**, **08.00**, **10.00**, **11.00**, **19.05**, **20.00**, **22.00**, **23.00** Русский час. **09.00**, **12.00**, **21.00**, **00.00** Музыка из-за бугра. **10.45**, **16.45**, **22.45** Культурные новости. **13.05**, **14.00**, **15.00**, **16.00** Час с Vj Юлией Михайловой. **17.00** «Русский час» с гостем в студии. **18.00** «Терем-хит-парад».

8-Й КАНАЛ
18.00 Программа К.Копланда. **18.30** «Приключения Синдбада». **20.00** Аэробика. **20.30** Вечарніца. **20.45** ВАНТ представляет... «Вендетта». **21.30** Служба 01. **22.00** «Голос из небытия». Х/ф.

КАДРЫ

Авиакатастрофа у берегов Канады

Вчера ночью самолет швейцарской авиакомпании *Swissair*, следовавший по маршруту Нью-Йорк—Женева, упал в Атлантический океан вблизи побережья Канады. На борту самолета находилось 228 человек, в том числе 2 ребенка и 14 членов экипажа.

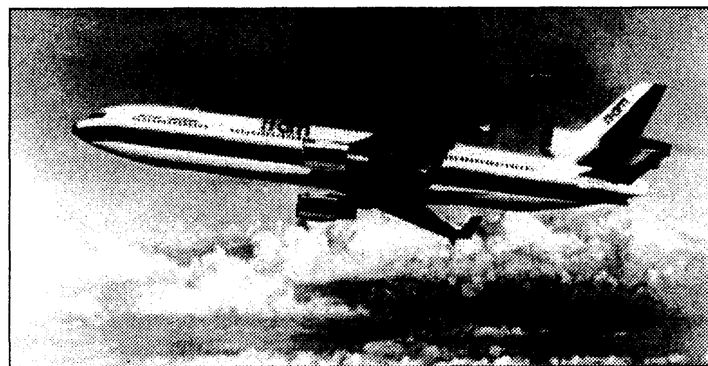
Самолет *Douglas* 11 упал неподалёку от рыбачьей деревушки Пеггиз Кав в 64 километрах от столицы канадской провинции Новая Шотландия — Галифакса. Перед катастрофой пилот самолета просил разрешения совершить аварийную посадку в аэропорту Галифакса, однако не дотянул до береговой линии около 10 километров.

Незадолго до падения пилот самолета сообщил о появлении дыма в кабине, после чего связь с ним прервалась. Самолет пропал с радаров наземных авиационных служб примерно через час после взлета. Готовясь к аварийной посадке, самолет сбросил сотни тонн топлива прямо в океан возле пролива Сент-Маргарет.

Поиском жертв авиакатастрофы занимаются спасатели на вертолетах, береговая охрана и рыбацкие суда. Вероятность найти уцелевших пассажиров практически равна нулю. Однако 50 машин «скорой помощи» постоянно дежурят в районе катастрофы.

Сотрудники различных специальных служб, прибывшие на место катастрофы, не исключают возможность террористического акта — некоторые жители деревни Пеггиз Кав сообщают, что слышали звук большого взрыва перед тем, как самолет упал в океан.

Михаил КАРПОВИЧ

На снимке: самолет Douglas 11 считается одним из самых надежных дальнемагистральных лайнеров. Тем не менее его производство было недавно прекращено из-за отсутствия заказов на эту модель. Самолет, разбившийся вчера у берегов Канады, был построен в августе 1991 года.

АФІША

Вядуць шляхі ва ўсе бакі

Выставы

Хочаце наведаць мастацкую выставу? Гэтымі днямі выбраць накірунак даволі цяжка: Нацыянальны мастацкі музей (вул.Леніна) адчыніў экспазіцыю «Шлях да Міцкевіча», а Палац мастацтва (вул.Казлова) запрашае зусім у іншы бок — на выставу «Шляхам Драздовіча».

Шкада, што выставы атрымалі адзін і той жа зацёрты штамп у назве. Аднак не паддавайцеся першаму непрыемнаму ўражанню. Яно адразу пройдзе — варта толькі завітаць у выставачныя залы, дзе пралягаюць гэтыя «шляхі».

Спадчыну Міцкевіча перачыталі і пераасэнсавалі вядомыя беларускія мастакі, сябры творчай суполкі «Акадэмія выяўленчага мастацтва» В.Альшэўскі, браты Янушкевічы, У.Савіч, В.Славук і іншыя — публіка даўно і добра ведае «акадэмікаў». Здаецца, «Акадэмія» ўпершыню прысвяціла сваю выставу канкрэтнай тэме — 200-годдзю Адама Міцкевіча, і ідэя аказалася ўдалая. Вялікі паэт, ягонае жыццё і творы знайшлі адлюстраванне ў карцінах, скульптуры, графіцы нашых мастакоў, і ў выніку Міцкевіч стаў бліжэй да нас, да сучаснасці, а ў творах «акадэмікаў» адчуваецца дотык неўміручай класікі. Варта дадаць, што да гэтай выставы «Акадэміі выяўленчага мастацтва» далучыўся таксама шаноўны мэтр, народны мастак Леанід Шчамялёў.

Не менш удалай атрымалася выстава, прысвечаная 110-м угодкам мастака-вандроўніка Язэпа Драздовіча. Яе наладзіла яшчэ адна вядомая мастакоўская арганізацыя — суполка «Пагоня». У цэнтры залы гледача сустракаюць сапраўды бясцэнныя экспанаты — некалькі твораў самога легендарнага Драздовіча, а ўсё астатняе — плён падарожжа «пагонеўцаў» па мясцінах Драздовічавых вандровак. Выстава вельмі разнастайная. Прафесійны ўзровень экспазіцыі надзвычай высокі (насуперак скептыкам, якія любяць паўтараць, што, маўляў, у «Пагоні» палітычныя перакананні цэняцца вышэй за талент). Гэтым разам пагонеўцы ўстрымаліся ад танных фокусаў, блізкіх да палітыкі і далёкіх ад мастацтва. Палітыку адсунулі ў самы куток — там сярод іншых экспанатаў вісіць невялікі плакат «Што мы за людзі?», адзіны сярод цэлай галерэі паэтычных вобразаў.

І яшчэ дзве выставы працуюць цяпер у Палацы мастацтва: суполка «Пагоня» прадстаўляе творчасць свайго сябра Аляксея Пятрухны (1939—1984), а таксама можна ўбачыць экспазіцыю керамікі і жывапісу Генадзя Гусева (гэты мастак Барысаўскага камбіната прыкладнога мастацтва сёлета святкуе сваё 50-годдзе).

Тэатры

Тэатр оперы і балета запрашае 4 верасня на балет «Страсці», 5-га пройдзе опера «Дзікае паляванне караля Стаха», 6-га — опера «Травіята», 9-га — балет «Рамэа і Джульета».

Адкрываецца сезон у Тэатрыстудыі кінаакцёра. Тут вырашылі пачынаць з рускай класікі — 9 і 10 верасня ў тэатры-студыі пройдуць «Таланты і поклоннікі» Астроўскага.

Канцэрты

Расійскі рок-гурт «Аліса» прыязджае ў Мінск, каб выступіць 4 верасня з канцэртам у кінатэатры «Кастрычнік». Пачатак а 19-й гадзіне, квіткі каштуюць ад 200 да 700 тысяч рублёў.

Канцэртная зала філармоніі 5 верасня запрашае паслухаць музыку Чайкоўскага, Глінкі і Рахманінава ў выкананні Дзяржаўнага акадэмічнага сімфанічнага аркестра Беларусі. Саліст — вядомы піяніст Цімур Сергеенія, дырыжыруе Міша Кац, які ўвогуле працуе ў Францыі, але пры гэтым застаецца галоўным дырыжорам нашага Сімфанічнага.

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

Какова на вкус овечка Долли?

Только генные технологии в сельском хозяйстве помогут решить продовольственную проблему и обеспечить пищей растущее население Земли, считают китайские ученые.

К 2020 году число обитателей нашей планеты достигнет восьми миллиардов. К этому моменту только в зерне потребности людей возрастут по сравнению с нынешними на 50%. Сокращение пахотных земель и пастбищ, истощение водных ресурсов, постепенный отказ от удобрений, не самым лучшим образом влияющих на здоровье человека, неминуемо должны привести к снижению урожаев. Поэтому методы генной инженерии могут стать единственной панацеей от большого голода.

Китайцы, которые тратят огромные усилия на прокормление самих себя, уже к 2000 году намерены вывести новые сорта риса, урожайность которых будет выше сегодняшней на 25—40%. Они также намерены создавать специальные генные банки для выведения лучших сортов растений и пород животных.

СУБОТА 12 ВЕРАСНЯ

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00** Новости. **08.20** «Четыре танкиста и собака». **09.20** Здоровье. **09.45** Столица. **10.05** «На соискание Государственной премии Республики Беларусь». **10.30** «Адам Мицкевич и поэзия XX века». **11.00, 18.40** Кубок мира. Дзюдо. **12.05** «Все нормально, мама!» **12.40** Компьютерный полигон. **13.00** Вершина мира. **13.30** Сделано в Беларуси. **13.50** «Азбука деловых отношений». **14.15** Телеспорт. **15.20** «Телебом». **16.15** «Древо жизни». **16.40** «Это моя работа». **17.15** «Дожинки-97». **17.50** «Песню берите с собой». **19.30** «Путешествие по Браславу». Д/ф. **19.40** Из достоверных источников. **20.05** «Карамболь». **20.40** Колыбельная. **21.00** Панорама. **21.50** «Собачье сердце». 1-я и 2-я с. **00.00** Белорусский хит-парад. **00.15** Третий тайм. **00.35** Видимо-невидимо.

ОРТ

07.00 «Золотой эшелон». Х/ф. **08.45** Слово пастыря. **09.00, 14.00, 17.00** Новости. **09.10** Домашняя библиотека. **09.30** «Утренняя почта». **10.05** «Каламбур». **10.40** Смак. **11.00** «Возвращение Третьяковки. История одного шедевра». **11.30** Э.Радзинский о Т.Дорониной. **12.20** «Валентин и Валентина». Х/ф. **13.55** Программа передач. **14.20** «Цивилизация». **14.50** В мире животных. **15.25** «Альфред Шнитке. Портрет с друзьями». **16.15** «Как это было». **17.25** Джентльмен-шоу. **17.55** Погода. **18.00** «Приключения мистера Питкина в больнице». Х/ф. **19.45** «Спокойной ночи, малыши!». **20.00** Время. **20.40** «Схватка». Х/ф. **23.45** Любовная драма в «Барселоне».

РОССИЯ

07.00 Мультфильм. **07.10** «Семь воронов». Х/ф. **08.30** «Лабиринт». **09.00** Доброе утро, страна. **09.45** Кроссворд. **10.15** Любовь с первого взгляда. **10.45** Сиреневый туман. **11.35** «Домашние хлопоты Наталии Варлей». **12.00** «Неделя в Санта-Барбаре». **13.00, 19.00** Вести. **13.30** «Плохой хороший человек». Х/ф. **15.10** «Закон и порядок». **16.00** «Звезда шерифа». Х/ф. **18.00** Моя семья. **19.30** Добрый вечер с Угольниковым. **20.15** «Гений». 1-я и 2-я с. **23.00** «И корабль плывет». Х/ф. **01.05** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.00, 20.05 Программа передач. **09.05** Погода. **09.10** «Читая Библию». **09.20** «Пятнадцатилетний капитан». Х/ф. **10.50** Книжный кладезь. **11.05** «Охотники-рыболовы». Д/ф. **11.35** Ортодокс. **11.50** «Ваших душ золотые россыпи». **12.20** Международное обозрение. **13.00, 21.00** Новости культуры. **13.15** Спектакль «Мегрэ колеблется». Ч.1-я. **14.45** Волшебный чемодан. **15.00** «Поэт в России больше, чем поэт». **15.30** «Осенние портреты». **16.00** «Обручение с морем». Х/ф. **16.30** «Личное дело». **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.10** Творческий вечер Г.Бакланова. **17.50** «15-й подъезд». **18.15** «Сладкая греза». Д/ф. **18.50** «Кумиры». **19.15** Чудо-сказка. **19.35** «Кто там...» **20.10** «Шлягеры уходящего века». **21.20** Блеф-клуб. **21.55** «Гори, гори моя звезда». Х/ф.

НТВ

07.00 «Таможня». Х/ф. **08.20** Мультфильм. **08.35** «Ниндзя-черепашки». **09.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.10** «Чистосердечное признание». **09.30** «Пойми меня». **10.00** «Магические приключения». **11.00** «Рейтинг прессы». **11.30** «Отпуск в сентябре». 1-я и 2-я с. **13.50** «Кот, который умел петь». **14.00** Свадьба. **14.30** «Русский век». **15.15** «Полицейская академия». **16.10** Добро пожаловать! **17.00** Дог-шоу. **17.30** Герой дня без галстука. **18.30** «Итого». **18.45** «Склока». Х/ф. **20.45** Куклы. **21.40** «Кошмар на улице Вязов». Х/ф. **23.10** «Про это». **23.50** «Любовники». Х/ф.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Синяя птица». **10.40** «Свадьба с приданым». **12.25** «Преферанс по пятницам». **13.55** «Шут». **15.30** «Валентин и Валентина». **17.00** «31 июня». 2 серии. **19.10** «Мачеха». **20.40** «Фаворит». 2 серии. **22.45** Завтра в программе.

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. **09.35, 17.05** «Контрабанда». Д-17. **10.30** «Проект «Х». С. **12.15** «Голубой тигр». Д-17. **13.40** «Три желания». Д-13. **15.30** «Дикий Билл». Д-17. **18.00** «Чистая страница». Д-13. **19.45** Сделано в Голливуде. **1946** г. **20.05** «Джеронимо: американская легенда». Д-13. **22.00** «Война да Винчи». Д-17. **23.35** «Хищник». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

08.00, 11.40, 20.00 Новости. **08.15** Аэробика. **08.40** Урок волейбола. **08.55, 17.55** Теннис. Чемпионат США. **11.55** Хоккей. Чемпионат России. ЦСКА — «Спартак». **14.30** Футбол. Чемпионат Германии. **16.15** Американский футбол. **16.40** Большой ринг.

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 12.00, 19.05, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00** Русский час. **13.05** «По вашему велению». **14.00, 15.00, 16.00, 17.00** Час с Vj Никадимовым. **18.00** «Рандеву со звездой».

8-Й КАНАЛ

15.00 Джойс Майер «Жизнь в слове». **15.30** Музыкальная программа. **16.00** «Кэррингтон». Х/ф. **18.00** Мультпланета. **18.45** «Альфа». **20.00** «Скользящие». Х/ф. **21.30** Вечарніца. **21.45** Музпарад. **22.00** «Она проснулась...» Х/ф.

НЯДЗЕЛЯ 13 ВЕРАСНЯ

БТ

07.00 Доброе утро, Беларусь! **08.00, 15.00** Новости. **08.15** «Четыре танкиста и собака». **09.10** Мультиклуб. **09.40** Туробъектив. **10.05** «Все нормально, мама!» **10.40** Арсенал. **11.05** Белорусский дом. **11.35** Сельчане. **12.00** Кубок мира по дзюдо. **12.50** «Заколдованный доллар». Х/ф. **14.15** Олимп. **14.30** «Золотые ключи». **15.15** Бон тон. **15.40** «Земляки». **16.40** «Зорная ростань». **17.20** Кубок мира по дзюдо. **17.55** Футбол. Чемпионат Беларуси. «Торпедо» (Минск) — БАТЭ (Борисов). **18.50** Теленавигатор. **19.10** «Семья-98». **19.40** Колыбельная. **20.00** Резонанс. **20.50** Телебарометр. **21.05** Стадион. **21.30** «Английский пациент». Х/ф. **00.20** Премьера песни. **00.35** «В джазе только девушки». **01.05** «Бархатный сезон».

ОРТ

07.00 «Утреннее шоссе». Х/ф. **08.30, 15.45** «Дисней-клуб». **09.00, 14.00, 23.15** Новости. **09.10** «Непутевые заметки». **09.30** Пока все дома. **10.10** Утренняя звезда. **11.00** Служу России! **11.30** «Играй, гармонь любимая!». **12.00** Крестьянские ведомости. **12.30** «Подводная одиссея команды Кусто». **13.25** Смехопанорама. **14.20** Клуб путешественников. **15.10** Футбольное обозрение. **16.40** «Колесо истории». **17.25** «Ералаш». **18.00** Погода. **18.05** «Свой среди чужих, чужой среди своих». Х/ф. **19.55** Киноафиша. **20.00** Время. **20.35** «Роман с камнем». Х/ф. **22.45** «Абажур». **23.25** «Два придурка с поросенком». Х/ф. **00.55** Программа передач.

РОССИЯ

07.00 «Красная книга». **07.30** Служу Отечеству! **08.00** Утро крестьянина. **08.30** Маски-шоу. **09.00** Доброе утро, страна. **09.35** Сам себе режиссер. **10.05** «Аншлаг». **11.00** Русское лото. **11.45** Мир книг с Л.Куравлевым. **12.00** «Неделя в Санта-Барбаре». **13.00** Вести. **13.30** Федерация. **14.15** Парламентский час. **15.10** «Закон и порядок». **16.00** «Естественный отбор». **17.00** Старая квартира. **18.05** Совершенно секретно. **19.00** Зеркало. **19.55** «Лолита». Х/ф. **22.15** «Фрак народа». **23.10** «Скорость». **23.25** Чемпионат мира по вольной борьбе. **00.25** Прогноз погоды.

КУЛЬТУРА

09.00, 21.35 Программа передач. **09.05** Погода. **09.10** «Читая Библию». **09.20** Консилиум. **09.50** Мультфильм. **10.35** «Кино вчера и всегда». **11.00** «В компании Макса Линдера». Х/ф. **12.25** В тридевятом царстве. **13.00, 21.00** Новости культуры. **13.15** «Мегрэ колеблется». Телеспектакль. Ч.2-я. **14.40** Музеум. **15.05** Арабеск-**98**. **15.35** «Гавайский рай». Д/ф. **16.05** Положение вещей. **17.00** Новости. **17.05** «2003». **17.10** Про фото. **17.40** «Тихий вечер». **18.05** «Сладкая греза». Д/ф. **18.55** Чудо-сказка. **19.10** Телевидение — любовь моя. **20.05** Антикварная опера. **21.20** «Фима плюс...» **21.40** «Наша история». Х/ф.

НТВ

07.00 «Цирк». Х/ф. **08.35** «Ниндзя-черепашки». **09.00, 15.00, 18.00, 21.00** Сегодня. **09.15** Добро пожаловать! **10.00** «Магические приключения». **10.45** От «Винта»! **11.00** Большие деньги. **11.25** «Устами младенца». **11.55** «Старшая сестра». Х/ф. **13.35** Суд идет. **14.30** Своя игра. **15.15** «Ключи от форта Байяр». **17.00** Итоги. **17.40** «Джеймс Бонд — агент 007». Х/ф. **20.00** Итоги. **21.00** «Омен-II. Предзнаменование Дэмиана». Х/ф. **23.05** Итоги. Ночной разговор. **23.35** Итоги. Спорт.

НТВ+

НАШЕ КИНО

09.00 «Старая, старая сказка». **10.35** «Фаворит». 2 серии. **12.40** «Мачеха». **14.05** «Черемушки». **15.35** «Курьер». **17.00** «Горожане». **18.20** «Барышня-крестьянка». **20.05** «Время танцора».

МИР КИНО

09.30 Сегодня в программе. **09.35, 18.00** «Контрабанда». Д-17. **10.30** Сделано в Голливуде. **1946** г. **10.50** «Богатство любви». Д-13. **12.35** «Искатели неприятностей». С. **14.20** «Чистая страница». Д-13. **16.05** «Джеронимо: американская легенда». Д-13. **19.05** «Невероятные приключения янки в Африке». С. **20.35** «Плохая компания». Д-17. **22.05** «Хищник 2». С. **23.50** «Неподходящая работа для женщины». Д-13.

СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ

08.00 Спорткоктейль. **08.30, 11.15** Аэробика. **08.55** Футбол. Чемпионат Испании. **11.00, 18.50, 22.50** Новости. **11.55** Хоккей. Чемпионат России. «Динамо» — «Химик». **14.30, 23.00** Теннис. Чемпионат США. **16.55** Футбол. Чемпионат Италии. **19.05** Программа передач. **19.10** Шахматы. **19.40** Футбол. Чемпионат Англии. **21.25** Гольф. **22.25** Журнал ФИФА.

МУЗЫКА

07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. **07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.05, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.05, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00** Музыка из-за бугра.

8-Й КАНАЛ

15.00 Программа с Риком Реннером. **15.30** Немецкая волна. **16.00** Музыка на телеканале. **18.45** ВАНТ представляет... «Дети как дети». **19.15** Мультпланета. **19.40** «Скользящие». **21.00** Вечарніца. **21.45** Новости «К-видео». **21.45** Воскресный фильм.

СПИД похож на грипп

В том смысле, что вирус сильно изменяется

Французские ученые объявили, что обнаружили новую разновидность вируса иммунодефицита человека, которую трудно выявить нынешними методами проверки. Эта разновидность вируса была у женщины, умершей от СПИДа в Камеруне. В этой африканской стране и в соседнем Габоне были проведены исследования на предмет того, насколько широко распространена эта разновидность. По утверждению ученых, последняя находка еще раз показывает, что вирус иммунодефицита человека видоизменяется подобно вирусу гриппа. Это обстоятельство, констатируют ученые, сильно затрудняет создание вакцины против СПИДа (напомним, что единой вакцины против гриппа нет и в принципе быть не может).

По сообщениям информационных агентств и материалам зарубежной прессы

© НАВІНЫ. Спасылка на газету НАВІНЫ абавязковая. Падпісны індэкс 63312 E-mail: edit@svaboda.minsk.by Пасведчанне аб рэгістрацыі № 996. Юрыдычны адрас рэдакцыі: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173.
Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» ВПП імя Я.Коласа (220073 г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) Заказ 1231 Нумар падпісаны ў друк 03/09/98 (13:41) Наклад — 22.970